Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE 3 OCAK 1980
500 KURUŞ

Bir komandonun poliste verdiği ifade

«MHP İL BAŞKANI HİLMİ ELÇİ SİLAH TEMİN EDİYOR VE EYLEMLERE YOL GÖSTERİYOR»

8. SAYFAMIZDA

Uyarı mektubu

Türk Silahlı Kuvvetlerinin görüşü

"Ülkemizin içinde bulunduğu son derece önemli siyasi, ekonomik ve sosyal ortamda her geçen gün hızını biraz daha artıran anarşi terör ve bölücülüğe karşı milli birlik ve beraberliğin sağlanabilmesi için Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetiminde etkili ve sorumlu Anayasal kuruluşları ve özellikle siyasi partileri göreve davet etmek mecburiyetinde kalmıştır.

"Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde henüz ilk ve ortaöğretim çağlarındaki evlatlarımızın örgütlü eylemciler tarafından zorla sürüklendikleri anarşik olaylar ibretle müşahade edilmektedir. Anavasamızın getirdiği geniş hürriyetleri kötüye kullanarak İstiklâl Marşımız yerine Komünist Enternasyonali söyleyenlere, şeriat düzeni davetçilerine, demokratik rejim yerine her türlü faşizmi getirmek isteyenlere,anarşiye, yıkıcılığa ve bölücülüğe milletimizin tahammülü kalmamıştır.

"İktidar olan siyasi partilerin bütün devlet kademelerini kendi siyasi görüşleri doğrultusunda hareket edecek kişilerle doldurması kamu görevlilerinin ve vatandaşların bölünmesini zorunlu hale getirmektedir. Siyasi partilerce yaratılan bu bölünme giderek anarşi ve bölücülüğü

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Cumhurbaşkanı, iki lidere uyarı mektubunu iletti

Demirel: "Ülkeyi hükümetler idare eder"

● "Yeni ve ciddi bir vaziyetle karşı karşıyayız"

Ecevit: "Bunalım yeni bir aşamaya ulaştı"

CUMHURBAŞKANI Fahri Korutürk'le görüşmeden çıkan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit görüşünü "Bunalım yeni bir aşamaya ulaşmıştır" diye belirtti.

Görüşmeden sonra, Cumhurbaşkanının

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Uyarı değerlendiriliyor

ANKARA (ÖZEL)
Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün dün saat 11.00'de Genelkurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanının kendisine vermiş oldukları uyarı mektubunu Başbakan Süleyman Demirel ve Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit'e iletmesinden sonra, toplanan Adalet Partisi Ortak Grubunda yaptığı konuşmada Demirel, "ülkeyi hükümetler idare eder" dedi.

AP Ortak Grubunun Başkanvekili Oğuz Aygün'ün Başkanlığında yaptığı toplantıda konuşan Demirel, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarının Cumhurbaşkanına verdikleri mektup hakkında açıklamada bulunarak, AP ve onun hükümetini yangın çıkaranla aynı kefeye koymanın mümkün olmayacağını belirtti.

Demirel şöyle konuştu: "Şimdi bu mektup üzerinde bir yorum yap-

(Devamı Sa.7'sü 4'de)

Erbakan: "AP-CHP koalisyonu bugünkü durumdan daha kötüdür"

● Silahlı eylem nereden gelirse gelsin karşı olmak gerekir. Hükümet bu bakımdan tenkit ediliyor

ANKARA(ÖZEL)
MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan MSP Grubunun toplantısından önce düzenlediği basın toplantısında son olayları değerlendirerek, "bir AP-CHP koalisyonu bugün-

(Devamı, Sa. 7, Sü. 8'de)

AFGAN HALKININ YOĞUN DİRENİŞİ KARŞISINDA

Rusya yeni birlikler göndermeye hazırlanıyor

● Yeni Delhi ve Bonn'daki Afgan Elçiliği işgal edildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
AFGANİSTAN kentlerinde ve kırlarında Sovyet işgalci birliklerine karşı yoğun ve örgütlü bir direniş sürerken Moskova'nın Afganistan'a yeni birlikler göndermeye hazırlandığı bildiriliyor.

Kabil'e yerleştirilen Babrak Karmel de radyodan yayınlanan bir demecinde, "Sovyetler Birliği ve Küba gibi barışsever ülkelerden yeni askeri, iktisadi ve siyasi yardım istediğini" açıkladı.

Bu arada, Sovyet işgalini kınayan göstericilerin bir kısmı Yeni Delhi'deki Afgan Büyükelçiliğini iş-

(Devamı Sa.7. Sü.1'de)

İşgalden bu yana bir hafta geçti

CHP YÖNETİMİ HÂLÂ SUSUYOR

● CHP'li Orhan Birgit ve Mehmet Sönmez Sovyetlerin giriştiği işgali kınadılar

● AP'li Osma: «Sovyetlerin istila politikası, petrol bölgesine sarkma arzusundan geliyor»

7. SAYFAMIZDA

ORHAN BİRGİT

MEHMET SÖNMEZ

İsrail Havayolları Müdürü öldürüldü

HABER MERKEZİ
İsrail Hava Yolları Müdürü Elazar, dün İstanbul'da iki otomobilden kimliği belirlenemeyen şahısların açtığı ateş sonucu öldürüldü. Yine İstanbul Mecidiyeköy'de de biri kapıcı olmak üzere iki kişi yine kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kurşunlanarak öldürüldüler.

Bu arada MHP Tarsus İlçe 2. Başkanı Mehmet Ballı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Öte yandan İskenderun'da hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan bir kişi yakaladıktan kısa bir süre sonra kaçmak isterken bir polis ve bir bekçi tarafından ağır şekilde yaralandı. Sanığı yaralayan polis ve bekçi hakkında soruşturma açıldı. Tatvan'da da Belediye Başkanı CHP'li Burhan Cenkçi bir grubun bıçaklı saldırısı sonucu ağır şekilde yaralandı.

GENİŞ HABER 5. SAYFADA

Komutanların "uyarı"sı

Oral Çalışlar

Komutanların ülkemizin ağırlaşan sorunları karşısında kaygı ve önerilerini içeren uyarı mektubu Türkiye'yi yeni bir noktaya getirmiştir. Mektubun içeriği büyük çoğunluğun üzerinde birleşebileceği fikirler taşımaktadır. Ancak parlamentonun manevra alanını sınırlandıracak eğilimlere karşı da hassas olmak zorundayız.

Ülkemizin ihtiyacı nedir? Anarşinin sebebi özgürlüklerin fazla olması mıdır? Bazı çevrelere göre baskıları artıran yasaları çıkarmak sorunu çözecektir. Bu düşüncede olanlar Türkiye'yi kurtarmanın yolunu devleti baskıcı hale getirmekte görmektedirler. Hatta parlamentoyu bile engel olarak gören fikirler vardır. Parlamentoyu engel olarak gören anlayış, Moskova'nın ve MHP'nin amaçlarına da yardımcı olmaktadır. Çünkü Sovyet Beşinci

(Devamı sa.7, sü.5'de)

SOVYET HALKI KUYRUKLARDA ÖMÜR ÇÜRÜTÜYOR: *Sovyet halkı bolluk vaatlerinin aksine, yiyecek için saatlerce kuyruklarda bekliyor. İşte yiyecek alabilmek için kuyruğa girmiş Sovyet vatandaşları. Gösterişli askeri törenlerin yapıldığı Sovyetler Birliği'nde halk kuyruklarda ömür çürütüyor.*

29.12.79 tarihli Economist'ten

Askeri faaliyetleri her gün artıyor ama..

Sovyet ekonomisi zor durumda

DIŞ HABERLER SERVİSİ
KRUŞÇEV, 1960'ların başında, 1980 yıllarında Sovyetler Birliği'nin komünist toplum aşamasına, yani bolluğun olacağı ve sınıfların tamamen ortadan kalkacağı bir topluma geçeceğini söylüyordu. Oysa Brejnev yönetimi, bolluk bir yana, halkını yeterince besleyememek ve

(Devamı sa.7, sü.7'da)

Anlaşma haftaya parafe edilecek

ABD ile savunma işbirliği konusunda anlaşma sağlandı

ANKARA
TÜRKİYE ile ABD arasındaki savunma işbirliğinin yeni koşullarını belirlemek amacıyla yaklaşık bir yıldır sürdürülen görüşmelerin son safhaya geldiği ve anlaşmanın gelecek hafta parafe edilmesinin beklendiği bildiriliyor.

Anadolu Ajansının haberine göre, Türkiye-ABD savunma işbirliğinin yeni koşullarını belirlemek amacıyla şimdiye kadar yapılan görüşmelerde, Türkiye'nin beş yıl süreyle gereksinme duyduğu askeri yardımın, ne şekilde karşılanacağı konusu esas anlaşmazlık noktası oldu.

(Devamı sa.7, sü.10'da)

İstanbul'da 1393 öğretmen açığa alındı

İSTANBUL
İSTANBUL'da aynı olaylara katıldıkları gerekçesiyle 1393 öğretmen açığa alındı.

Açığa alınan öğretmenler hakkında daha önce soruşturma açılmış ve verilmesi gereken cezalar müfettişler tarafından Valiliğe ve Milli Eğitim Bakanlığına önerilmişti.

Bunun üzerine 1159'u ilkokul öğretmeni olmak üzere 1393 öğretmene işten el çektirildi.

Edinilen bilgiye göre açığa alınan öğretmenlerin yerine en kısa zaman-

(Devamı sa.7, sü.10'da)

AP İLE CHP İŞBİRLİĞİNİN ZORUNLU HALE GELDİĞİNİ SÖYLÜYORDU

Alacakaptan, CHP Genel Yönetim Kurulundan istifa etti

ANKARA(ÖZEL)
CHP eski Genel Sekreter Yardımcılarından Ankara Senatörü Prof. Uğur Alacakaptan CHP Genel Yönetim Kurulu üyeliğinden istifa etti.

Alacakaptan'ın istifasını geçen hafta başında toplanan Genel Yönetim Kurulu toplantısında Genel Başkan Bülent Ecevit'e sunduğu ve istifayı açıklamayı Genel Başkana bıraktığı öğrenildi.

Alacakaptan'ın aynı Genel Yönetim Kurulu toplantısında, istifasını bildirdikten sonra, CHP ile AP'nin işbirliğinin zorunlu hale geldiğini, a-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Geçmiş Aydan

Yeni yılınız daha huzurlu, daha güvenli olsun, sevgili okurlarım. Pek umudum yok ama, gene diyeyim!..

Bu kez size geçen aydan öykücükler sunacağım.

Ceza Kanunu ve gençler

Beytepe Üniversitesinin çıplak odalarında bir hoca, ders yapmaya çalışıyor. Çocukların bilgilerini tartmak için sorular soruyor.

Dışardaki gümleme ne?. . .

– Ses bombası canım, birşey değil!

Bu sempatik havada, çocuklarımız birşeyler kapmaya çalışıyorlar.

Hoca:

– Ticaret Hukukumuz nerden alınmış?

– Tıssss.

Hoca duraklıyor ve yanıtı kendisi veriyor:

– Almanya'dan!. . .

Dışarda gene bir gürültü. Galiba bir tokat şaklıyor. Bunlar güncel olaylar. Üstünde durmamalı.

– Peki Medeni hukukumuz?. . .

– Gene tısss. . .

Hoca gene kendi kendini yanıtlıyor.

Üçüncü soru:

– Ya ceza hukukumuz!. . .

Kocaman bir uğultu:

–İTALYA'DAN, İTALYA'DAN İTALYA'DAN!

Bilmeyen yok!. . .

Ne hazin bilgi.

Ecevit' in basın toplantısından

Öyle saldırı yoktu Muhalefet liderinin basın toplantısına. Terkedilmişlik sırayladır, parayla değil!

Onbeş kadar genç gazeteci sıralanmıştı CHP Genel Merkezinde. İki bölümdü konuşma:

1) Saldırı

2) Ekonomi.

Saldırı: Gümrük Tekel Bakanlığındaki saldırıya aitti. . . Hay Tanrım. . . gebermiştik, bu sözleri, zamanında duymak için: "Asıl suçlular bırakıldı. . . suçsuzlar götürüldü". . .

Aziz kardeşim, Ecevit. . . Senin iktidarında nasıl oluyordu ki çoğunlukla? Herhalde suçlu masum görünür, masum suçlu görünür diye bir fikircağız yerleştirmeye zorunlu kalmıştık, kafacağızımıza. . .

Çok büyük bir rastlantı olarak, ideal genel sekreterin Mustafa Üstündağ'ın kahvesini içiyordum. Bir iki konudan söz ettim kendisine. . . Acılı bir iki konu. . . O kadar yabancısıydı ki, hem konunun yabancısı, hem acının.

O gün onun portresi kafamızda çizilmişti. . . O mevkie dörtyüz elli sandalyenin tümünü getirmek gücünde olsaydım, kimse beni seçmezdi... CHP'nin genel başkanı hem de genel sekreteri gene Ecevit'tir çünkü. . o benim gibileri ne yapsın? . . . Saçma karalamaları çevirsin diye, abidik, gubidik Kültür Bakanına çevirmen olarak önerir sadece. . .

– Dur gene dağılıyorsun!. . .

Sesi Ecevit'in öz özüne inandırıcı gelmiyordu. Bu lehine bir puan.

Ekonomi kısmınıysa. . . gazeteciler pek büyük ilgi ve coşkuyla dinlemediler. ..

Abidik Gubidik filmini izler gibi izlediler. . .

Bizim de "Zaman Zaman İçinde' miz bu?

* * *

"Paranın Kiri"

Atila İlhan'ın yazdığı bir senaryo üzre bir TV filmi. Yabancı ülkelerde oynansa herhangi orta kararın altında bir polisiye filim. Senaryo teknik bakımdan iyi. Filim dili kullanılmış yuvarlak toplantı masasının çevresine. . .

Masa, şarap uzmanları Fransa'da, törenle şarap tadarlar ya, onlara benziyordu. İnsanın şarkı yakası geliyordu:

"Ey yuvarlak masa şövalyeleri' ,
"Şarabı tatmaya koşalım" . . .

Evet yenilgi şarabı ekşi olur . . düşmesini zor hazmedenler için. . . Bizde de çok zor hazmediliyor, oysa, ben politika yapsam ve lider olsam, muhalefeti yeğ tutardım!. .

Sıkıntılı bir Ecevit, azcık geç girdi salona. Daha önce başarılı Altan Öymen'le...

–Nede başarılı, yahu...

–Kendisine, şefçe verilen bütün misyonlarda başarılı yahu!.. Bırakın konuşayım... Bir de bir İzmir Milletvekili hazırdı. İsmi dilimin ucunda...

Bonjur Altan bey, yıldırım servis karyerinizde, görkemli iktidar tepelerindeyken, gazetecilere çok tepeden muamele etmeye başlamıştınız. Bu gün bu şirinlik ne?... Televizyon araçlarına kadar sıcak ilginiz ne?..

Niye bu kadar değişiyorsunuz birdenbire?... Hesaplısınız, kitaplısınız, pazarlıklısınız... ama bu değişme ne?... Dostumuz Turan Tükel de normale döndü... Kız Kulesi gibi kımıldamıyordu, iktidar günlerinde!... Öbürü yazık, gerçek Kız Kulesi kıpırdanamıyor!...

–Nimet Arzık... aman sus, düşman etme... Bir gün biri yeniden bakan falan olur öbürü de Ankara Valisi örneğin. . .

– Bana ne, be?. . . Ben vatandaşım. . . Üste pazar hiç bir şeften değil, öz özümden bile bir tek emir almadım ömrümde. . ." Olurlar bakan da, bakmıyan da. . . Bana ne, be?. ..

Onlara ne borçluyum ki?. . . Eğer bazı vatandaşlık haklarıma inanırsam. . . Onlar ellerinde o hakları tutsalar, alırım! Şimdiye değin böyle bir işlem olmamışsa da. . . tarafımdan. . . Ayyyy, özgürlük ne büyük lüks. Lüksten de öte, hazine. . . Gurur hazinesi!. . .

Dağıldım. . . İnsanın gene, büyüklerin gazetecilerle bu yeni ve sımsıkı ilişkilerini görünce gözü yaşarıyor!. . . Yani görsellik bakımından. Yoksa diyaloglar buzul "Lakin"li, "Şu halde 'li bağlaçlarla.

Oldukça hareketli filim olarak.

Rejiyi, afedersiniz, anlamadım.

Oyuna gelince, dörtbaşı mamur bir facia.

Simon Signoret'in bir kitabı vardır, anılarını anlatır. Der ki:

"Sonunda, kameranın karşısında, rol kesmemeyi öğrendim."

Burada tam tersi. Aktörler ve aktristler, kötü tiyatro kesiyorlar.

Filmin sonunda boyunlarının adeleleri burulup düğümlenmemişse çok şaşarım. Her "evet"lerini, her "hayır"larını, bir boyun kırmasıyla noktalıyorlar.

Oyun o kadar fena olmasaydı, tiyatral derdim.

Tiyatroda önemli olan ifadedir, sestir, insandır, sinemada oynamak daha kolaydır. Çevre sizi destekler. Gemi yanaşır, yangın çıkar, kuşlar uçar, bunlar hep gösterilir ve yardımcı bir çerçeve oluşturur. Tiyatroda bunlar yok.

Hele filmde kötü tiyatro keserseniz, felaket katmerlenir. Çok iyi bir yazar olan Atila İlhan, keşke elindeki kısıtlı olanaklarla, sinemaya bu kadar meraklanmasaydı.

FİKİR MEYDANI

ŞİDDET, KAN VE ZULÜM POLİTİKASININ ÇIKMAZI

Hüseyin Üstün

İNSANLIK, İlkten sınıfsız, köleci, feodal kapitalist ve komünist olmak üzere belli başlı beş toplum biçimini tanıdı. Her toplumda üretim ve paylaşım biçimleri farklı oldu. Sınıfsız ilkel topluluğun bağrında filizlenen özel mülkiyet nice şekiller aldı ve nice kavgalara yol açtı. Toplumun sınıflara bölünmesiyledir ki, egemen sınıfın imtiyazlarını zor yoluyla koruma aracı olan "devlet" ortaya çıktı. Köleci düzenden kapitalizme kadar, mülkiyet, idare ve imtiyazları ellerinde tutan sınıflar, bunlardan mahrum olanlara şiddet, kan ve zulme dayanan "zor" uyguladılar. Ne var ki, zor, mülkiyet, idare ve imtiyazları sonuna kadar elde tutmaya yetmedi. İleriye yürüyen toplumsal hareket gerici zorla karşılaştı, ve onu altederek hedefe ulaştı. Böylece, zor, bağrında yeri bir toplum taşıyan eski toplumun ebesi rolünü oynadı.

Her ferdin bir iş yaptığı ilkel topluluklarda hayat müşterekti. Ürünlerin paylaşımında kimseye imtiyaz tanınmıyordu. Üretici güçlerin (İnsan mahareti ve teknik) gelişmesiyle bir ürün fazlası ortaya çıktı. Fazla ürüne el koyanlar zuhur etti. Ve bunlar topluluğun diğer üyelerinden farklı bir yere ve otoriteye sahip oldular. İlkel topluluk parçalanarak yerini, kölelerin de mülk sayıldığı düzene bıraktı. Böylece toplum iki temel sınıfa bölünmüş oldu. Cümle mülke, otorite ve imtiyaza sahip efendiler ve köleler. Köleci düzen ilkel topluluğa göre bir ileri adımdı. Üretici güçler, düzenin sınıfları içinde bir zaman gelişti. Nice sonra, köleci ilişkiler sosyal ilerlemenin önünde engel olmaya başladı. Mülk ve zenginliğin sahibi efendiler, bu imtiyazlarını koruma gereğini çoktan kavramışlardı. Çoğunlukla kölelerden, ufak imtiyazlar tanıyarak meydana getirdikleri ordularla, mal ve can güvenliklerini sağladılar.

Üretici güçlerle (Köleler ve tekniğin o günkü seviyesi) köleci üretim ilişkileri arasındaki zıtlık arttıkça, düzen sarsılmaya ve efendiler zora başvurmaya başladılar. Artık ok yaydan çıkmış, köle isyanları durmaz olmuştu. Her isyan, yüzlerce, binlerce kölenin katledilmesiyle ancak bastırılabiliyordu. Köleci düzen miyadını henüz doldurmadığı döneme tekabül eden Roma'daki Spartaküs isyanı başarıya ulaşamayan en büyük isyan olarak tarihe geçti.

Efendilerin şiddet, kan ve zulüm politikası sonucu binlerce köle kılıçtan geçirildi ama mücadele durmadı. Gerici zor en sonunda, çok daha kalabalık ve geleceği temsil eden egemenlik altındaki insanların zoruyla alt edildi.

Köleci düzenin enkazı arasından yükselen derebeylik (Feodalite) düzeninde köleler, eskiden olduğu gibi istendiği zaman öldürülemiyor, alınıp satılamıyordu. Eski köle, derebeyinin hizmetinde, toprağa bağlı olarak çalışan, bir tür yarıköle durumuna yükseldi. Derebeyinin hizmetindeki serf (Toprak kölesi, yarı- köle, yarı-köylü) Bey'in izni olmadan çalıştığı toprağı terkedemedi. Terketmesi halinde, başka derebeyleri kendisini hizmete kabul etmediler. Bey kapısında boğaz tokluğuna (angarya) hizmet onlar için kaderdi.

Feodal düzen angaryacı ağalara karşı çok şiddetli köylü mücadelelerine sahne oldu. Merkezi feodal Osmanlı devletinde Şeyh Bedrettin, Torlak Kemal ve Börklüce Mustafa İsyanları başarıya ulaşamadı. Çünkü feodalizm, tarihi olarak gelişme sürecini yaşıyordu. Feodal üretim ilişkileri, üretici güçlerin gelişmesinin önünde henüz engel değildi. Üretici güçlerin gelişmesinde ulaşılan seviye, feodal düzenin kabına sığmaz hale gelince, bu düzen de sarsılmaya ve nihayet parçalanmaya başladı. Bu noktaya kadar yığınla köylü ayaklanması oldu. Ama her seferinde bu ayaklanmalar kan ve şiddetle bastırıldı.

Feodalizme karşı köylülerin de desteğini alan Fransız burjuva devrimine ise kimse engel olamadı. Gerici zor, tarihi bakımdan (o devre göre) ilerici kitle hareketine yenik düştü. Feodalizmin enkazından kapitalizm yükseldi.

Kapitalizm köylüleri angaryadan kurtardı. Özgür işçiler seviyesine yükseltti. işçilerin Özgürlüğü şu manada ki, diledikleri fabrikada çalışmaları resmen yasaklanmıyordu. Sekiz saatlik işgününün kabulüne kadar hayli sıkıntı çekildi. Sekiz saatin 2-4 saati aldıkları ücreti karşıladı. Geri kalan zaman da ürettikleri, artı-ürün (artı-değer) olarak patrona kaldı.

Kapitalizmde toplumsal varlık, fabrika ve işyerleri bir avuç para babasının hükmü (mülkiyeti) altındaydı. "Haram helal ve Allahım, garip kulun yer Allahım" kapitalistlerin değişmeyen türküsü oldu. Yani, dert beş, din-iman para idi.

Artı-değerle palazlanan kapitalist sultanlar halden memnun, paranın padişahlığı devam etsin istediler. Lakin bir zaman sonra üretici güçlerin gelişmesine kapitalist ilişkiler de dar gelmeye başladı. Üretimin sosyal karakteri (toplu üretim) ile mülkiyetin özel niteliği (Ürüne bir tek kapitalistin el koyması) arasındaki çelişme alevlendi. Kapitalizmin mezar kazıcısı işçiler, kapitalistlere rahat vermez oldular.

Kapitalizm, henüz tarihi olarak ununu eleyip eleğini asmamışken, Paris'te komüncü işçiler ayaklandılar. Lakin iktidarı ellerinde ancak yetmiş gün tutabildiler. Kapitalistlerin devleti, komüncü işçileri kan ve zulümle bastırdı.

Feodalizmin çöküş döneminde ilerici rol oynayan kapitalizm, gericileşmeye başladı. Feodalizmin çöküş döneminde, iktidardaki feodal zorbaların gerici "zor"una toplumun geniş kesimlerinin ilerici- devrimci zoru ile karşılık vererek, eski düzeni parçalama mücadelesine önderlik eden kapitalistler de gerici "zor" a başvurdular. Köleci ve feodal devletlerle kıyaslanmayacak ölçüde modern ve güçlü devletleri aracılığıyla, yükselmekte olan "yeni"yi ezmeye çalıştılar.

20. asırda kapitalizm en yüksek aşamasına, can çekişen kapitalizm, emperyalizm aşamasına ulaştı. Milli çitler yarıldı. Tek tek ülkeler, dünya ekonomisi denen tek bir zincirin halkaları haline geldiler. Kapitalizme tekabül eden siyasi demokrasi yerini, siyasi gericiliğe terketti. Emperyalizm, geri ülkelerde kendi suretinde bir dünya yarattı. İşbirlikçi, gerici iktidarlar peydah oldu. Zaman zaman, faşist diktatörlükler tezgahlandı. Yine de emperyalizm can çekişen kapitalizmdi. Kapitalizmin hem en yüksek aşaması hem de sonu idi. Bundan dolayı emperyalist zincir en zayıf halkasından kopmaya kırılmaya başladı. Bağımsızlık ve özgürlük içinsavaşan milletlerin darbelerine dayanamadı. Asya, Afrika ve Latin Amerika cephelerinde gedikler açıldı. Çarlık Rusyasının şahsında feodal-kapitalist, emperyalizm en güçlü kalelerinden birini sosyalizme teslim etti. Sonraları, Doğu Avrupa ve Çin'de halk demokrasileri kuruldu. Küba, Vietnam ve Kamboçya'da emperyalizme yeni darbeler indirildi.*

Azgınlaşan kapitalizm ayakta durmanın çaresini, şiddet, kan ve zulüm politikasına başvurmakta buldu. Kapitalizm öncesi dönemlerde olduğu gibi bu politika bir süre başarılı da oldu. Sonunda ise ait olduğu sınıflarla birlikte yıkılmak zorunda kaldı.

Emperyalizmin gerici zoru tarihi olarak ilerici sınıf ve tabakaların devrimci zoruna boyun eğdi.

İlk dünya savaşına, en başta güçlü ve zalim iki devletin rekabeti yol açtı. Bunlardan biri İngiltere, diğeri Almanya idi. Yeniden paylaşım talep ederek, ikinci savaşa yol açanların başında ise yine Almanya vardı. Sonuçta, Hitler intihar etti. Almanya ikiye bölündü. Yağlı ekmek (dünya pazarları) el değiştirdi. Amerika ikinci savaştan en kârlı devlet olarak çıktı. Asya, Afrika ve Latin Amerika'ya el attı ve yerleşti. Bağımsızlığına ve özgürlüğüne düşkün milletlerin mücadelesi sonucu, çeyrek asırlık bir beylikten sonra, buralardan sökülüp atılmaya başladı. Şimdi Amerika "arkasına yılan akmış leylek aramaktadır."

1970'lerden itibaren Amerika'nın çekilmek zorunda kaldığı alanlara süratle Rusya dalmaya davrandı. Bununla da kalmayıp Amerikan nüfuz bölgelerine göz dikti. Dünya hakimiyetini ele geçirme yarışında şaha kalktı. Rabbena hep bana ihtirası ile sağa sola saldırdı. . Rusya, halen bu çizgide dolu dizgin tırmanmaktadır. Üçüncü dünya savaşının kapısını zorlayan da işte bu durumdaki Rusya'dır.

İki dünya savaşı, şiddet, kan ve zulüm merkezlerine pahalıya mal oldu. Dünya nüfusunun üçte biri sosyalizm yolunu tuttu. Dünyanın çehresi değişti. Üçüncü savaş da, ona yol açan süper devletlerin başını yiyecektir. Asya, Afrika ve Latin Amerika'da zora yaslanan süper devletlerin, ayağa kalkan halkların devrimci zoru önünde diz çökmemeleri mümkün değildir. Zaten Amerika'nın vadesi hızla dolmaktadır. Çaresi yok, Rusya'nın da vadesi yetecektir. Çünkü şiddet, kan, ve zulüm, kimseyi ondurmadı, Rusya'yı da ondurmayacaktır.

Şiddet, kan ve zulüm politikasından, her devirde çöken sınıflar medet umdular. Zor, kaçınılmaz sonu, belki biraz geciktirdi ama kesinlikle engelleyemedi. Sonunda tarih, hiç bir yerde hükmünü işlemekten geri durmadı. Türkiye'de de hüküm ferman dinlemedi.

Haldeki durum itibariyle, memleketimizde çöken sınıflar, emperyalizme bağımlı büyük para babaları ile büyük toprak ağalarıdır. Bunların halk üzerindeki zor aracı ise devlettir. Ancak, hemen belirtelim ki devlet, bugün en gerici "zor" un merkezi durumunda değildir. Bu şeref, dizginleri Amerika'nın elinden çıkmış MHP ile, sırtını Rusya'ya dayamış olan sözde "SOL" a aittir. Devlet, bu iki merkezden idare edilen şiddet ve terörle, kararsız da olsa mücadele etmektedir. Kararsızlık, devleti yönetenlerin, anarşiye koydukları yanlış teşhisden, uzlaşmacı ve dengeci siyasetlerden ve en gerici zor merkezlerinin devlet içindeki etkilerinden kaynaklanmaktadır.

12 Marttan sonra halk devlet teröründen bizar oldu. Bugün ise iki merkezli anarşiden yaka silkmektedir. Demirel'in devlet terörünü tırmandırma çabaları, ancak anarşi merkezlerini sevindirecektir. Bir avuç ipsiz sapsızın alet edildiği sağ ve "SOL" şiddetin başarı şansı esasen yoktur. Yeter ki millet çoğunluğunun sesine kulak verilsin ve çift başlı kağıttan ejderhanın üstüne yürünsün.

Emperyalizme bağımlı büyük toprak ağalarının ve büyük para babalarının en gerici (faşist) kesimlerinin partisi olan MHP'nin kirli çamaşırları zaten ortadadır. AP, MHP'ye kanat germek suretiyle suç ortaklığına devam edecek midir? Buna karar vermelidir. Çünkü, milleti ilk akşamdan evine kapatan anarşi konusunda herkes hassas ve sabırsızdır.

Öte yandan CHP, 14 Ekim seçimlerinden hiç ders çıkartmışa benzememektedir. CHP kör gözden yaş ummakta, sözde solun ateşine yanmaktadır. Zaten perişan halde bulunan, halka elaman dedirten, düşman sevindiren sözde solun kendine hayrı yoktur. Boykot taktikleri ile seçimlerde CHP'ye oy bakımından da zarar verdiler. Millet ise, bu suç örgütlerinden çoktan elini yıkamış vaziyettedir. Ancak Hüseyin Feyzullah'lara "yol" olabilecek elebaşların (Şeflerin) defterleri her gün daha fazla dürülmektedir.

Devrimci fikirler karşısında her zaman acze düşen fikir fukarası 'şer ehli'nin gerçekte bir vuruşluk canı vardır.

Millet iradesini temsil eden, AP'li ve CHP'li yurttaşlar halden memnun musunuz, son vuruşu devrime kadar ertelemeye gönlünüz razı mı? Ne dersiniz?

* Bu ülkelerin bazılarında sonradan kapitalizme geri dönüş gerçekleşti.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İZMİR

Senatoda tartışılan çok önemli bir sorun

Vatandaş Ahmet ile vatandaş Mehmet, kahvehanenin hokey ve langırt oynanan yerin uzağındaki bir masaya oturmuşlar. Bardağı 5 lira olan çaylarını yudumlarken aralarında, ülkemizin içinde bulunduğu darboğazlardaki sorunları tartışıyorlar:

Ahmet: İş güvenliğimiz?. . .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Dış sorunlarımız?. . .

Mehmet: Darboğazda.

Ahmet: Ekonomimiz?. . .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Döviz?. . .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Sağlık ve ilaç sorunumuz?. . .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Elektrik enerjisi ve petrol sorunları?. .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Öğrenim ve öğretim özgürlüğü?. .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Düşünce, fikir, yazım, çizim ve sanat? . .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Can ve mal güvenliği?

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: İşçi, memur, köylü, küçük esnaf, sanatkar, emekli, öğrenci, öğretmen, bilim adamları, ve sade vatandaşların, yani bizlerin, can güvenlikleri ve dayanılmaz boyutlara ulaşan enflasyon sorunları?. . .

Mehmet: Darboğazda. . .

Ahmet: Kıbrıs sorunu. . .

Mehmet: Darboğazda. .

Ahmet: Ülkemizi darboğaz içinde bulunduğu ve ivedilikle çözüm bekleyen bu denli yoğun ve de önemli sorunları dururken 20 Aralıkta Parlamentonun mürekkep yalamışların bulunduğu Senato'da hangi tasarı tartışıldı biliyor musun?

Mehmet: Hayır. . .

Ahmet: O halde aç kulaklarını da iyi dinle. Senatoda at yarışlarında Ali Cengiz oyunu yapan kumarbazlar affedilsin mi, edilmesin mi? İşte bu tasarıyı tartıştılar.

Mehmet: Deme arkadaşım!. . .

Ahmet: Ben demedim, TRT 1'in saat 22'deki Parlamento Saatinde spiker dedi.

Mehmet: Bu denli yoğun sorunlara karşın, demek ki, at yarışlarını tartıştılar, ha. Yazık yazık, çok yazık.

Ragıp Epikmen

İSTANBUL

Neden birçok sosyal haktan yararlanamıyoruz ?

Biz, 12 saat görev yapan, geceleri güvenlik için dolaşan, gündüz uyuyan, yani yaşantısı tersine dönen Emniyet bekçileriyiz. Her gün dört saat mesai yapıyoruz. Bir de ayda dört gün iznimiz kesiliyor. Böylece 52 saat mesai yapmış oluyoruz. Bu çalışmamıza karşı yüzde 50'nin üzerinde mesai ücreti almak gerekirken bize 350 lira mesai ödeniyor. Çalışma süremiz ve görev şartlarımız bazı güvenlik görevlileriyle aynı olmasına rağmen biz, birçok sosyal haktan yararlanmamamıza bir anlam veremiyoruz. Örneğin bizler, sürekli gece çalıştığımızdan ağır işçilerle aynı kademedeyiz. Ancak ağır işçi ve bazı güvenlik görevlilerinin yararlandığı emeklilikten 5 yıl indirilen yıpranma payından yararlanamıyoruz. Bu hakkın bizlere de verilmesini istiyoruz.

Bir de yazlık ve kışlık verilen elbiseler üzerimize uymuyor. Tekrar yaptırıp para vermek zorunda kalıyoruz. Bunun diğer görevlilere olduğu gibi bize de kumaş olarak verilmesini istiyoruz. İlgililerin bu sorunlarımıza çözüm getirmesini diliyoruz.

Emniyet Bekçileri

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

İkimizden birini!

Görüşüyorlar, görüşecekler derken Demirel'le Ecevit, nihayet Cumhurbaşkanının emri vakisi üzerine biraraya geldi.

Bu satırların yazıldığı sırada bu görüşme henüz sonuçlanmamıştı ama; her halükarda Ecevit, Demirel'e tek bir teklif ileri sürmeliydi:

"Ya CHP, ya MHP. . . Yap tercihini;"

Gerçi Ecevit, beş gün önce düzenlediği basın toplantısında buna benzer şeyler söylemişti.

Demirel'in yeni hükümeti kurarken CHP'nin değil, MHP'nin desteğini istemesini eleştirmişti.

Ecevit'e göre, kendisini MHP'ye mahkum hisseden bir hükümetin anarşiyi önleyebilmesi mümkün değildi. Çünkü MHP'nin anarşinin kaynaklarından olduğu sıkıyönetim açıklamalarıyla, mahkeme kararlarıyla belgelenmişti.

Şu halde anarşinin önünün alınabilmesi için iki büyük partinin işbirliği yapması gerekliydi.

Bunun için de Ecevit, Demirel'e özetle şunları teklif etmişti:

Şiddet eylemlerinin teşhisinde birleşelim. . .

Anarşiyle ilgili önlem paketini yeniden gözden geçirelim. . .

CHP lideri, bu tekliflerini düşünmesi için beş gün önceki basın toplantısında AP liderine beş günlük bir süre vermişti.

Nihayet bu sürenin dördüncü gününde Ecevit-Demirel görüşmesi gerçekleşti.

Acaba Demirel, bu görüşmede şu görüşünde israr etti mi:

"Bana sağcılar da suç işliyor dedirtemezsiniz!. . "

Demirel'in bu görüşünde israr etmesi halinde, Ecevit pekala şunları ardarda sıralayabilirdi:

Birincisi, Demirel'in Manisa'ya atadığı vali, bu ildeki Ülkücü Gençlik Derneğinde bir arama yaptırmış, bu aramada silah ve patlayıcı madde ele geçirildiğini resmen açıklamıştı.

İkincisi, yine Demirel hükümeti döneminde güvenlik kuvvetlerince MHP İstanbul İl Binasında yapılan aramada çok sayıda silah, patlayıcı madde ve öldürülecek kişilerle ilgili liste ele geçirildiğini İstanbul. Sıkıyönetim Komutanlığı açıklamıştı.

Öyleyse Demirel kendisine bağlı bu makamların açıklamalarını dikkate almak zorundaydı.

Eğer bunları dikkate almazsa, o zaman MHP 'ye dolayısıyla da anarşi karşısında başarısızlığa mahkum olması kaçınılmazdı.

Oysa, "Bu hükümet başarılı olmaya mahkumdur" diyen de yine bugünkü hükümetin başkanıydı.

Hükümetin kısmen de olsa başarılı olabilmesi MHP'yle değil, CHP'yle işbirliği yapmasına bağlıydı.

Kısacası, Demirel, bir yol ayrımındaydı.

Yollardan birinin başında MHP , diğerinin başında da CHP tabelası vardı.

Tüm bunları sıraladıktan sonra Ecevit, teklifini tekrarlamalıydı:

"Ya CHP,ya MHP. . . Yap tercihini? "

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1							■					
2												
3						■		■				
4					■				■			
5	■		■							■		■
6							■					
7				■					■			
8										■		

SOLDAN SAĞA: 1) Makina ateşçisi-Kural. 2) Sovyetlerin askeri müdahalesiyle Afganistan'da iş başına getirilen kişi. 3) Nida-Güney Amerika'da faşist yönetim altında bulunan bir ülke. 4) Bir zaman ölçüsü birimi-Gümüş-Hangi kişi anlamında. 5) Evin bir bölümü (çoğul). 6) Tersi argoda para-Süs, bezeme. 7)Kraliçe-Geri verme-Bir emir. 8) Akıl ve sinir hastalarının tedavi gördüğü yerlere denirdi. Karadenizli yurttaşlarımıza özgü bir ünlem.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	H	E	M	O	G	L	O	B	İ	N	■	S
2	İ	L	A	H	■	İ	R	İ	N	■	G	E
3	M	İ	N	■	L	S	D	■	İ	K	E	S
4	A	F	İ	Y	E	T	O	L	S	U	N	■
5	Y	■	V	■	K	E	N	E	■	R	E	Y
6	E	S	E	M	E	■	A	M	A	S	R	A
7	■	İ	L	İ	■	A	T	E	M	■	A	F
8	A	Z	A	L	A	R	■	T	A	K	L	A

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Bir top çeşidi-Geri çevirme, kabul etmeme. 2) Halk dilinde Azrail. 3) Büyük kızkardeş-Atların ağzına takılır. 4) Bir çeşit keten patiska. 5) Bir ağaç-İlişkin, hakkında. 6) 'Açık'ın yarısı-Dinsel anlamı olan bir dans. 7) İnanmış, aklı yatmış-Tersi, isim. 8) Bir harfin okunuşu.-Cevher. 9) İslam inanışına göre, göğün yedinci katı-Bir harfin okunuşu. 10) İlerisini gerisini düşünmeyen, sözünü esirgemeyen. 12) Acıklı, üzücü-Tersi, dünya.

Afganistan ★★ Afganistan ★★ Afganistan ★★ Afganistan ★★ Afganistan ★★ Afganistan

Sovyetlerin "ani müdahale gücü" ABD'ninkini geçti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AFGANİSTAN'ın Rusya tarafından işgal edilmesi Batılı askeri uzmanları, Sovyetlerin müdahale gücü konusunda yeniden düşünmeye sevketti. Çok kısa bir süre içinde oldukça uzak bölgelere havadan asker indirebilen Sovyet ordusunun yapısını ve harekat yöntemini inceleyen uzmanlar şimdi bu hareketlilik karşısında NATO kuvvetlerinin alması gereken önlemleri tartışıyor.

Londra Stratejik Araştırmalar Enstitüsünün yayın organlarından olan 'Military Balance' (Askeri Denge) dergisi Soyvetler'in havadan indirme harekatı konusunda şu bilgileri verdi:

Sovyetler Birliği'nin Doğu Almanya topraklarında bulunan dokuz tümeni havadan indirilebilecek şekilde eğitilmiş. Bu dokuz tümen yaklaşık 10 bin kişiden oluşuyor.

Sovyetler Birliği, Üçüncü Dünya ülkelerine havadan indirme harekatları yapmadan önce Moskova ile bu ülke arasında hava köprüsü kuruyor. Bu hava köprüsü esas olarak Sovyet sivil havacılık şirketi Aeroflot uçakları tarafından kuruluyor.

Bu hava köprüsünde kullanılan:

Tupolev 151 . . . . . 150 yolcu,

İlyuşin 62 . . . . . 160 yolcu,

Antonov 22 Askeri nakliye uçakları T-72 tipinde 32 tonluk bir tank ve 200 yolcu taşıyor.

1977 yılının kasım ayında Sovyetler bu uçakları kullanarak Etyopya'ya hava köprüsü kurdu ve 36 saat içinde iki tümeni başkent Addis Abeba'ya indirdi.

Sovyetler, toplam 1200 uçağı hava köprüsünde kullanabiliyor.

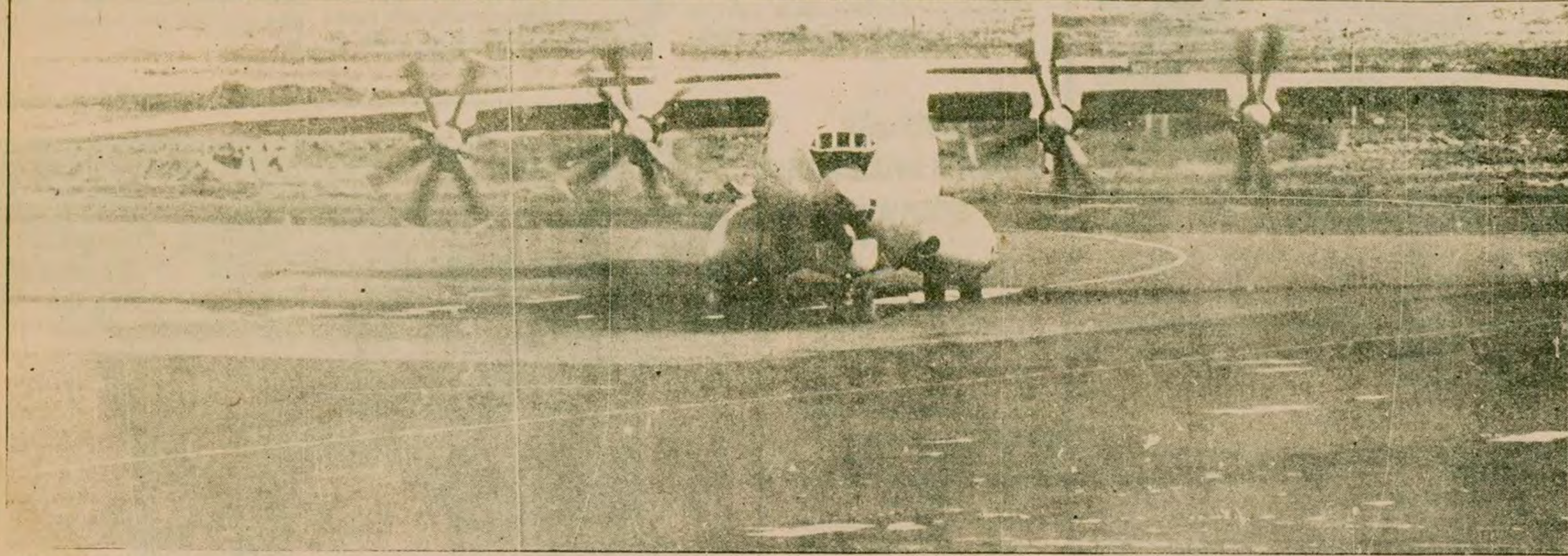
100 yolcu (yani paraşütçü) taşıyabilen Antonov 12 uçakları ise 60 saniyede, 100 kişilik bir birliği bulunduğu üsden 350 kilometre uzaklıktaki bir hedefe indirebiliyor.

Son olarak Kabil'e indirilen Sovyet güçleri, Rusya'nın toplam olarak havadan indirebileceği asker sayısının sadece sekizde birini teşkil ediyor.

Sovyetierin toplam "ani müdahale gücü" ise ABD'ninkileri yaklaşık olarak 10 bin asker geçmiş durumda.

Afganistan'ı işgal eden Moskova yönetimi, eski Çarların Hint Okyanusuna inme emellerini gerçekleştirme yolunda bir adım attı. Şimdi hedef, Pakistan'ı parçalayarak, okyanus'a inmek ve Batı'nın petrol ulaşım hatlarına engel olmaktır.

SOVYETLERİN AFGANİSTAN'A TANK VE DİĞER ASKERİ GEREÇLERİ TAŞIMAKTA KULLANDIKLARI ANTONOV 22 ASKERİ NAKLİYE UÇAĞI

Afganistan İşgalinin Fransız ve İngiliz basınındaki tepkileri

Fransız gazeteleri 1 Ocak günü yayınlanmadığı için dünkü sayılarında özellikle liderlerin yeni yol mesajlarına geniş yer verdiler.

Libération

Liberation" gazetesi, 'İyi yıllar, sağlık dolu yıllar, iyi savaşlar' başlığını kullanırken 1970'li yılların bilançosunu çıkardı. Gazete, Afganistan işgaline karşı Moskova'nın beklenmedik bir direnişle karşılaştığını haberine ekledi.

L'AURORE

"L'Aurore" gazetesi, 'Kabil Rus işgali altında' başlığı ile verdiği haberde, Kremlin'in önümüzdeki dönemde gözü kapalı maceralara girebileceğine dikkat cekti.

LE FIGARO

"Le Figaro" gazetesi ise, 'Moskova'nın kaybetme rizikosu" konusunda şunları yazdı: "Aslında Kremlin'in kazanma veya kaybetme rizikosu, Washington-Moskova ilişkilerine bağlıdır. Gazete, ABD Ulusal Güvenlik İşleri Başdanışmanı Brzezinski'nin demecini hatırlatarak, ABD'nin Rusya'ya "sakın Pakistan'ı işgal etmeye kalkışma" demek istediğini belirtti.

LE MATIN

"Le Matin" ise, Afganistan'ın işgali ile iki süper devlet arasındaki yumuşama havasının bozulduğunu öne sürdü. Gazete, Batı'nın bölünmüş olduğunu da iddialarına ekledi.

Ancak aynı gazete, 'Afganistan Halkının Dostları' derneğinin bir bildirisini yayınladı. Bildiride, Rusya'nın Afganistan'ı işgal etmesi, Rusya ve Vietnam'ın Kamboçya'yı işgal etmesine benzetildi. Bildiri, Sovyet işgalcilerinin Afganistan'da giriştikleri zulümü teşhir ediyor.

l'Humanité

Fransız Komünist Partisinin yayın organı 'L'Humanite' ise aradan yedi gün geçmesine rağmen, Sovyet müdahalesi ve darbe sözcüklerini kullanmamakta israr etti. Gazetenin Afganistan'la ilgili haberinde, "ABD'nin bölgede kışkırtıcılık yaptığı" öne sürüldü.

İngiliz gazeteleri de Afganistan'daki gelişmelere önemli bir yer vermeye devam ediyorlar.

THE TIMES

"Times" gazetesi, Afganistan'a girmekle Sovyetler'in büyük bir hata yaptığını, bu davranışın Moskova'nın emellerine karşı direnişi sertleştireceğini yazdı. Gazete, Batı'nın Moskova'ya saldırganlığın pahalıya patlayacağını gösterebilmesi gerektiğini belirtti.

THE GUARDIAN

"Guardian" gazetesi de, istilanın Sovyet emellerinin farkına varılmasına yarayacağını belirterek, Rusların Pakistan'a karşı da bir "cezalandırma" hareketine girişebileceğine dikkat çekti. Gazete, İran hükümetinin de, Sovyetler'in yalnızca Afganistan dağlarında durmayabileceğini anlaması gerektiğini sözlerine ekledi.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Sovyet stratejisi

Sovyetler Birliği'nin insanların kafasına örmeye çalıştığı örümcek ağı dagılmaya başlamıştır.

Musibet musibettir. İstenen bir şey de değildir, ama her musibet insana bir şeyler ögretir. Bunun gibi Sovyetlerin Afganistan'ı işgali de, bugüne kadar gizlenmeye, saptırılmaya çalışılan çok önemli gerçekleri gözler önüne serivermiştir. Bu lanet verici işgalin tek hayırlı yanı da budur.

Sovyetler Birliği dünyada "yumuşama"dan mı yanadır? Yoksa gerginlikten mi? Afganistan'a indirilen Sovyet birlikleri bu soruya verilen en açık cevaptır.

Sovyet propaganda mekanizması ve Moskova yanlıları son yıllarda bu konuda insanların gözüne at gözlüğü takmaya büyük ağırlık vermişlerdi. Sovyet paralı askerleri, tankları Güneydoğu Asya'ya, Angola'ya, Etyopya'ya yayılırken, çocuğun göbeği "anti-emperyalist yardım" olarak kesiliyordu. Sovyet MIG'leri Kabil'i bombaladı, 40 bin kişiyi katletti. Bunun da adına "devrim" dendi. Yalnızca şu geçtiğimiz bir iki ayı hatırlayalım. Rusya, Doğu Almanya'dan 20 bin asker çekecek diye ne gürültü koparıldı.

Oysa Brejnev, şunu bunu geri çekeceğim diye propaganda yaparak kafa bulandırmaya çalışırken, Sovyet uzmanları Rusya içinde 100 bin askeri nakletme manevraları yapmakla meşguldüler. Öte yandan kurdukları hava köprüsüyle Güney Yemen'e kuvvet yığıyorlardı. Sovyetler Birliği bugün çok kısa süre içinde Doğu Almanya, İran ve Japonya'dan gaspettiği Kuril Adalarına askeri birlik nakledebilecek durumdadır. Ve Afganistan'ın işgali Ortadoğu, Basra Körfezi ve Hint Okyanusunu kıskaç altına alma harekatının ilk adımıdır.

Sovyetler Birliği Afganistan'ın işgaliyle iki stratejik hedef gütmektedir. Birincisi, saldırıyı Pakistan'a yaymak ve Pakistan'ı parçalayarak Hint Okyanusunda üs elde etmek. İkincisi Afganistan'ın batısından kısa sürede İran'ın doğu sınırına müdahale edebilecek duruma gelmek. Bilindiği gibi İran'ın doğusunda Beluciler yaşamaktadır. Burası İran'ın en zayıf sınır bölgelerinden biridir.

Yukarıda değindik. Sovyetlerin kuvvet yığdığı bir bölge de Güney Yemen'dir. Sovyetler Birliği geçtiğimiz yıl Güney Yemen'le Kuzey Yemen arasında bir savaş kışkırtarak Suudi Arabistan'a yönelecek bir istila hareketinin provasını yapmıştır. Sovyetler, ayrıca Güney Yemenlileri, Afrika Boynuzunda tırmandıracakları bir saldırıda paralı asker olarak kullanmayı amaçlamaktadır.

Öte yandan askeri uzmanlar Sovyetlerin Japon denizinde Kuril Adalarına büyük yığınak yaptığını açıklıyorlar. Vietnam'ın Kamboçya'da sürdürdüğü işgal de gözönüne alındığı zaman tablo tamamlanmaktadır. Ve ortaya Kuril Adalarından Afrika Boynuzuna uzanan bir hat çıkmaktadır. Meselenin can damarı Hürmüz Boğazını ve petrol yollarını ele geçirip, denetlemede düğümlenmektedir.

Sovyetler Birliği'nin petrol yollarını denetim altına almak için adım adım uyguladığı sıcak denizlere inme planı budur. Afganistan'da yaşanan olaylar durumun ciddiyetini ortaya koymaktadır.

İran-ABD anlaşmazlığı üzerine

Waldheim ile Kutbzade görüştü

● Devrik Şah, uluslararası bir mahkemeye çıkabileceğini söyledi ●

İran hükümetinin temsilcisi Kürtlerle görüşecek ●

TAHRAN/LONDRA

İRAN'da bulunan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, ABD-İran anlaşmazlığı üzerine İranlı yetkililerle görüşmelere başladı.

Dini lider Ayetullah Homeyni ise Waldheim'la görüşmeyeceğini açıkladı.

İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade Waldheim'la rehinelerin serbest bırakılması konusunu görüşmeye hazır olmadığını söylerken, Maliye Bakanı Beni-Sadr, Devrim Konseyi'nin Waldheim'ın ziyaretini henüz tartışmadığını, bu konunun birkaç gün içinde ele alınacağını belirtti.

Dışişleri Bakanı Kutbzade, Waldheim'ın ziyaretinin ABD'nin İran'a baskı yapması anlamına gelmediğini söyledi.

DEVRİK ŞAH'IN AÇIKLAMASI

Öte yandan Devrik İran Şahı Rıza Pehlevi İngiliz "Daily Mail" gazetesine yaptığı açıklamada, uluslararası bir mahkeme önüne çıkmayı kabul edeceğini bildirdi.

Devrik Şah yaptığı açıklamada, İran'ın başında bulunduğu yıllarda gerçekleştirdiğine inandığı davalar için yargılanmaktan mutlu olacağını ileri sürdü.

Bu mahkemenin tarafsız olması gerektiğini öne süren Devrik Şah, İran'a dönüşü konusundaki bir soruyu yanıtlarken, sağlık durumunun henüz kritik olduğunu söyledi ve geleceği hakkında İran halkının karar vermesini istediğini ileri sürdü.

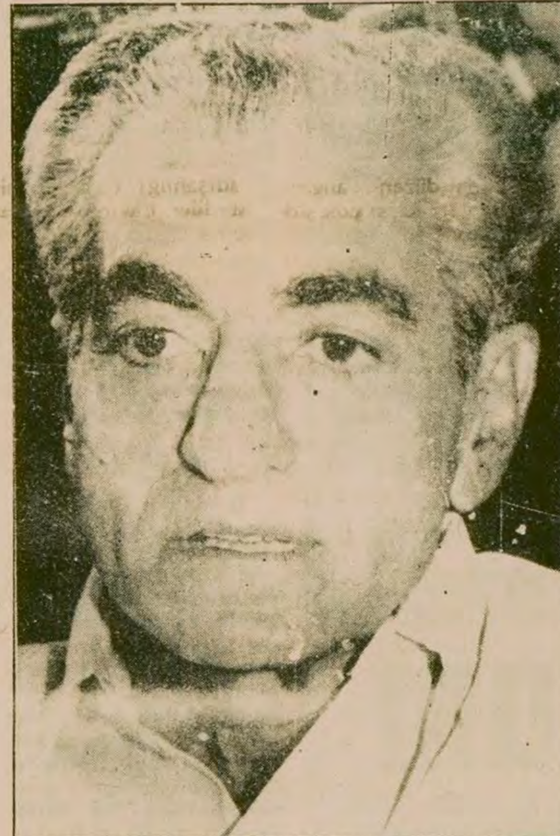
IRAN'A İADE EDİLEN SUÇLU

Bu arada İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, Şah döneminde katliam yapmakla suçlanan bir İranlının Pakistan tarafından İran'a iade edildiğini açıkladı.

SANANDAJ'DA ÇATIŞMALAR

İran'ın Sanandaj kentinde İslam Devrim Muhafızlarının bölgeden tamamen çekilmesini isteyen Kürtlerle hükümet kuvvetleri arasında çıkan çatışmalarda en az 5 kişinin öldüğü ve 8 kişinin yaralandığı bildirildi.

Kürdistan Eyaleti Genel Valisi Hüseyin Şahveysi konuya ilişkin yaptığı bir açıklama'da, çatışmaların sona erdiğini belirterek, Kürt temsilcilerinden [illegible] bir heyet ile İran hükümeti tarafından atanacak bir temsilcinin kendisiyle Devrim Muhafızlarının bölgeden çekilmesi konusunda görüşmeler yapacağını belirtti.

Devrik Şah gerçekten yargılanmayı kabul edecek mi?..

SUUDİ ARABİSTAN'DA KUVVET KOMUTANLARI DEĞİŞTİRİLDİ

● Suudi Arabistan yöneticileri, İran ve Afganistan'daki olaylardan kaygı duyuyor

● Ülkedeki Şiilerin gösterileri bastırılıyor

Kral Halid, Mekke baskını sırasında yaralanan bir güvenlik görevlisiyle

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SUUDİ Arabistan'da Kuvvet Komutanlarının değiştirildiği bildiriliyor. İyi haber alan kaynaklar, değişikliğin nedeni olarak kasım ayındaki Mekke baskınını gösteriyorlar. Kasım ayında bir grup tedhişçi, Mekke'deki kutsal camiyi basarak İslamiyetin daha katı bir şekilde uygulanmasını ve Batıdan kopulmasını istemişti. Suudi Arabistan prensi Fahd baskıncıların ele geçirilmesinden sonra özel görüşmelerde, bunların arkasında Rusya'nın bulunduğunu söylemişti.

Suudi Arabistan'da görevden alınan yetkililer arasında, Genelkurmay Başkanı, Hava ve Kara Kuvvetleri Komutanları ve İstihbarat Örgütü Başkanı var. Suudi Arabistan yönetiminin, Mekke baskınının daha önceden haber alınamamasından güvenlik kuvvetleriyle istihbarat servislerini sorumlu tuttuğu bildiriliyor. Geçtiğimiz günlerde istifa eden Mekke Valisinin de aynı nedenle görevinden ayrıldığı sanılıyor.

DÜŞÜNÜLEN ÖNLEMLER

BBC Radyosunda yayınlanan bir yoruma göre, ülkedeki son gelişmeler Suudi Arabistan yönetimini en ufak bir muhalefet hareketini bile şiddetle bastırmaya itecek. Nitekim, ülkenin doğusundan gelen haberler, kasım ayında bölgedeki dini törenler sırasında ayaklanan Şiilerin şiddetle bastırıldığını gösteriyor. Bu olaylardan sonra bütün Suudi Arabistan'da güvenlik önlemleri artırılmış durumda. Şimdi, halkın bu önlemlere nasıl tepki göstereceği merak konusu oluyor.

SUUDİ ARABİSTAN KAYGILI

Öte yandan, Suudi Arabistan yöneticileri, İran ve Afganistan'daki gelişmelerden çok kaygılandıklarını, son Afganistan olaylarının Sovyetler Birliği'nin bölgedeki etkisini artırdığını belirtiyorlar. Suudi yönetimi, geçen yıl Sovyetler Birliği ile Güney Yemen arasında imzalanan Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasından telaşa düşmüşlerdi. Geçtiğimiz günlerde de, bu kez Kuzey Yemen'in silah satın almak için Sovyetlere başvurması, Suudi Arabistan'ı iyice kaygılandırdı. Bu durumun, Suudi Arabistan'ı ABD'ye daha yakın bir siyaset izlemeye ve Amerika'nın Körfez bölgesinde bir askeri güç bulundurmasını istemeye iteceği bildiriliyor.

90 bin İngiliz çelik işçisi greve başladı

LONDRA (THA)

İngiltere'de 90 bin çelik işçisi, 54 yıldan bu yana ilk kez genel greve başladı. Ülke çapında başlayan grevden sonra, tüm demir-çelik üretimi durdu.

İngiliz Demir ve Çelik İşçileri Konfederasyonu Genel Sekreteri yaptığı açıklamada, ülkedeki enflasyon artış hızının şimdiden yüzde 17'yi aştığını, buna rağmen çelik işverenlerinin kendilerine sadece yüzde 6 oranında zam teklif ettiklerini belirtti. Sendika yetkilileri, teklif edilen zam oranının enflasyon artış oranını karşılayamayacağını ve bu yüzden greve gitmek zorunda kaldıklarını söylediler.

Öte yandan Çelik İşletmeleri Başkan Yardımcısı Robert Scholey, anlaşmaya varılamamasının kendilerini çok tedirgin ettiğini, uluslararası sendikaların İngiltere'ye çelik ihracatını önleme kararı alıp almamalarının İngiliz tüketicisini etkilemeyeceğini belirtti. Üç aylık stoklarının bulunduğunu bildiren Scholey, İngiliz çelik işçileri grevinin uluslararası destek göreceğini zannettiğini sözlerine ekledi.

Doğu Afrika ülkeleri bir toplantı yaptı

DAR ES SALAM

Kenya, Tanzanya ve Uganda yetkilileri iki ülke arasındaki ilişkileri normalleştirmek amacıyla bir toplantı yaptılar.

Bu toplantının, 1977'de parçalanan Doğu Afrika Topluluğunun tekrar birleşmesi amacına yönelik olduğu sanılıyor. Özellikle Tanzanya ve Kenya arasındaki gerginlikten dolayı Topluluk çalışamaz hale gelmişti. Son toplantıda ayrıca Topluluğun ortak malları konusunda görüş alış verişinde bulunulduğu kaydedildi.

5 kıtadan KISA HABERLER

Suudi Arabistan petrole zam yapmıyor

Suudi Arabistan Resmi Basın Ajansının bildirdiğine göre, Suudi Arabistan, petrol fiyatlarını bugünkü düzeyde tutacak. Ancak bunun ne kadar süreli olacağı açıklanmadı.

Açıklama, petrolle ilgili diğer sorunların da tartışıldığı Riyad'daki Bakanlar Kurulu toplantısından sonra yapıldı. Bilindiği gibi Suudi Arabistan şimdiki halde ürettiği petrolü varil başına 24 dolara ihraç ediyor.

Öte yandan Nijerya'da petrolün 1 Ocak'tan geçerli olmak üzere varil başına 35 dolardan satılacağı bildirildi.

Bu konudaki açıklama Nijerya Ulusal Petrol Şirketi Müdürü Festus Narinho tarafından Ulusal Radyodan yayınlandı.

Kipriyanu :"Toplumlararası görüşmelerin başlaması girişimlerine yapıcı yaklaşacağız"

Kıbrıs Rum yönetimi Başkanı Spiros Kıpriyanu, Kıbrıs sorununa ilişkin toplumlararası görüşmelerin yeniden başlaması yolunda BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim tarafından başlatılacak yeni girişimlere olumlu yaklaşım göstereceklerini açıkladı.

Kipriyanu Rum televizyonunda yaptığı konuşmada, Waldheim'ın önümüzdeki günlerde Türk ve Rum toplumları arasındaki diyaloğun yeniden başlatılması için yeni girişimlere başlanacağını bildirmesi üzerine "Waldheim tarafından başlatılacak bu girişimlere olumlu ve yapıcı yaklaşım göstereceğiz" dedi.

Kipriyanu, Türk ordusunun Kıbrıs'tan çekilmesinin Kıbrıs sorununun çözüm yolunu açacağını söyledi ve Kıbrıs'ın silah ve askerden arındırılmasını istedi.

İslam Kalkınma Bankası Türkiye'ye kredi veriyor

İslam Kalkınma Bankasının Türkiye'ye elektronik sanayisini geliştirmesi için 12,7 milyon dolar kredi vereceği bildirildi.

Suudi Arabistan Resmi Haber Ajansının bildirdiğine göre, bu, bankanın Türkiye'yle bu hafta içinde vardığı ikinci faizsiz kredi anlaşması.

Pazar günü de İslam Kalkınma Bankasının Türkiye'ye Pakistan'dan petrol ithal edebilmesi için 15 milyon dolar kredi açmasını öngören bir anlaşma imzalanmıştı.

İslam Kalkınma Bankasının Türkiye'ye açacağı kredilerin ödeme koşullarıyla ilgili olarak herhangi bir bilgi verilmedi.

konuklarımız

Cimsa mücadelesi ve Keramik-İş

Muharrem Köse
Keramik-İş eski Merkez Yürütme Kurulu üyesi

Ben Mersin Çimse Çimento Fabrikasının Farin Değirmeni Ünitesinde çalışan bir işçiyim. Fabrikamızda 1978 yılından bu yana yoğun mücadeleler cereyan etmiştir. Ben bu mücadelelerde işçilerin karşısında yer almış, Keramik-İş Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçilmiştim. İki yıllık mücadele sonunda revizyonist Keramik-İş'in ve buradaki yöneticilerin içyüzünü gördüm. Bu satırları yazmamın amacı, çıkardığım dersleri bütün işçi arkadaşlara duyurmak ve bundan sonraki mücadeleye ışık tutmaktır.

TÜRK ÇİMSER -İŞ'E KARŞI MÜCADELE

1977 sonundaki toplusözleşme döneminde biz işçiler bağımsız Çitos-İş'e üyeydik. Karşımızda yetki için mücadele eden MİSK'e bağlı Türk Çimser-İş Sendikası vardı. MİSK mensupları çeşitli tertiplere başvuruyor ve MC'ye güvenerek "yetki bizimdir" diyorlardı.

Çitos-İş Mersin Şubesindeki devrimci arkadaşlar da MİSK'i teşhir etmeye ve işçi kitlesini kazanmaya yönelik yoğun bir mücadeleye giriştiler ve sonunda yetkiyi aldılar.

TOPLUSÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ

Üç aylık bir yetki tespiti döneminden sonra işverenle Çitos-İş Mersin Şube Yönetimi masaya oturdu. O sırada ben de işçi arkadaşlarımın müzakerelere gözlemci olarak seçtikleri işçilerden biriydim. Bir süre sonra, o zaman Çitos-İş Genel Başkanı olan Erdem Özdemir, işverenle dışarıdan görüşmeler yapmaya ve bunu bana ve işyerinden bazı arkadaşlara söylemeye başladı. "Mersin Şube Yönetimi aradan çekilsin, ben toplusözleşmeyi işçinin isteklerini de dikkate alarak bitireyim" diyor. Şube yönetimindeki devrimci arkadaşlar için de, "Bunlar siyasetçidir, bunlar kendileri için işçiyi her türlü maceraya sürerler" şeklinde dedikodular yayıyordu.

Ben o ara, "Arkadaşlar biraz gevşek davranırsa, sözleşme imzalanır" diye düşünüyordum. Ama işin aslı öyle değilmiş. Arada oyun varmış. Bu oyunu işverenle Erdem Özdemir oynayacakmış. Ve oynadılar. İşveren, Erdem Özdemir'e verdiği tavizleri devrimci arkadaşlara vermedi. Böylelikle devrimci arkadaşlar, işçileri greve götürmek zorunda kaldılar.

GREV BOYUNCA

Grevin başladığı ilk günden itibaren Edip Ökten, Mehmet Pahalı ve ben, birtakım hiziplerin başı haline geldik. Devrimci arkadaşlar, bizi çeşitli kereler ikaz ettiler. "Yaptıklarınız hatalıdır, patrona hizmet ediyorsunuz, Erdem Özdemir'in maşası olmayın" dediler. Biz ise toplusözleşmenin bir an önce imzalanmasını istiyorduk. Erdem Özdemir'in bunu sağlayabileceğini düşünüyorduk. O yüzden bu ikazlar bize masal gibi geliyordu.

TOPLUSÖZLEŞMENİN BİTİŞİ

Sonunda Erdem Özdemir hedefine ulaştı. Mersin Şube Yönetimini iyice yıprattı. Kendine suç ortağı olarak da bizleri seçti. Bir gün Erdem Özdemir jandarmayla grev yerine gelerek, toplusözleşmeyi imzaladığını açıkladı. Sosyal yardımlara hep net diyordu. Bu sırada Mersin Şube Başkanı Kemal Öztürk, "Bu adam yalan söylüyor, inanmayın, bu sosyal yardımların hepsi brüttür" diyordu. Fakat biz Erdem'in gözümüzün içine baka baka yalan söyleyebileceğini düşünmüyorduk.

Grev, 19/6/1978 tarihinde bitti. Sendikadaki devrimci yönetim fesholundu ve yerine Erdem'in kuklaları getirildi. Bir süre sonra sözleşmenin ne olduğu açığa çıkınca, işçi bizden nefret etmeye başladı. Erdem Özdemir ve patron anlaşarak, devrimci arkadaşları işten çıkarmaya başladılar. Buna, Baştemsilci Edip Ökten ve Şube Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Pahalı ve daha önce bize karşı mücadele veren MİSK'liler seviniyordu. Bense, hatalı hareket ettiğimi çoktan anlamıştım. Fakat kesin tavır alamıyordum. Çünkü ortada bir sözleşme cesedi vardı ve benim de bunda payım vardı. Fakat arkadaşların işten atılmasına yürekten üzülüyordum. Benden başka üzülen de varmış ki, yönetimden istifalar başladı ve bizler onların yerine atayacak adam bulamıyorduk.

Sözleşmenin satılmasından sonra işveren bizleri kullanmaya çalıştı. Hatta kullanmaya çalışmaktan öte, müdürlerle aramızda organik bir işbirliği doğmuştu.

Bir keresinde, işe birkaç gün devam etmemiştim. Normal olarak çıkışımın verilmesi gerekiyordu. Fabrikaya vardığımda müdürlerden biri, "Senin yaptığını başka biri yapsa çoktan çıkışını vermiştik" dedi.

Yine bizim hizipten birçok arkadaş, çimento parası yatırmadan çimento alabiliyor ve sattıktan sonra parasını ödüyordu. Ben de işverenin bize sağladığı bu tür kolaylıklardan yararlandım. Daha sonraları bu tür şeylerin ne anlam taşıdığını, devrimcilere karşı mücadele etmenin, işveren tarafından nasıl mükafatlandırıldığını açıkça gördüm.

(Devamı, Sa. 7, Sü. 9'da)

Doğu Maden-İş Genel Merkez Genel Kurulu yapıldı

DİYARBAKIR (THA)
Türk-İş'e bağlı Doğu Maden-İş Sendikasının Genel Merkez Genel Kurulunda Başkanlığa yeniden Bekir Sıtkı Başar seçildi.

Elazığ'a bağlı Maden ilçesinde yapılan Genel Kurulda konuşmacılar, ülkenin sosyo-ekonomik sorunları üzerinde durdular ve bölgenin çeşitli sorunlarına değindiler.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde 25 kişilik Yönetim Kurulu başkanlığına yeniden Bekir Sıtkı Başar seçildi. Sendikanın Genel Sekreterliğine ise Selahattin Düşünceli, Mali Sekreterliğe Ali Bayraktar getirildi.

Köyişleri Bakanı, Danıştay kararına rağmen YSE'lerde MİSK'e bağlı Köy YSE-İş'ten yana tavrını sürdürüyor

Kayseri YSE işçilerinin maaşları asgari ücret düzeyine indirildi

- İsmet Acar: "Uygulama Bakanın ve Kayseri Valisinin bilgisi dahilindedir"
- Kayseri YSE Müdürü daha önce YSE-İş Başkanı İsmet Acar'a yapılan saldırının tertipçisi olarak tanınıyor

İŞÇİ SERVİSİ
Köyişleri Bakanlığına bağlı işyerlerinde işçilere karşı baskı ve tertiplerin sürdüğü bildiriliyor. En son Kayseri YSE işyerlerinde çalışan YSE-İş üyesi işçilere 20 aydan beri ödenmekte olan ortalama 10 bin lira civarındaki ücret, YSE Bölge ve İl Müdürlerinin keyfi kararları ile asgari ücret düzeyine indirildi. Bu kararın Yol-İş Federasyonuna bağlı YSE-İş Sendikası üyesi olan işçilerin zorla MİSK'e bağlı Köy-YSE–İş Sendikasına geçirilmek amacıyla alındığı belirtildi.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan YSE–İş Genel Başkanı İsmet Acar, işçilere fark ücretlerinin sendikaca ödendiğini ve şimdiye kadar 8 milyon lira dağıtıldığını söyledi. Acar, Kayseri Bölge ve İl müdürlerinin MİSK'e geçmeyen işçileri cezalandırmak için bu uygulamaya başvurduğunu, uygulamanın Köyişleri Bakanı ve Kayseri Valisinin bilgileri dahilinde sürdürüldüğünü vurguladı. Kayseri'deki üyelerinin işverenin bu yasa tanımaz tavırlarına mücadelelerini güçlendirerek cevap vereceklerini de sözlerine ekledi.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit YSE işçilerinin Türk-İş'ten MİSK'e geçirilmesi konusunda Danıştay kararına uyacağını söylemişti ama YSE müdürlüklerindeki uygulamalar Bakanın sözünün sadece lafta kaldığını gösteriyor.

Türk-İş'e bağlı YSE-İş Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, YSE işyerlerinde yapılan yasa dışı uygulamalardan doğrudan Bakanı sorumlu tutarak, "40 bin üyemizde her türlü baskıları göğüsleyecek gücümüz var" diyor.

HUZURSUZLUK YAYGINLAŞIYOR

Köyişleri Ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit'in Bakanlığa bağlı işyerlerinde çalışan 40 bin işçinin üye olduğu YSE–İş Sendikasına karşı tavır alması yüzünden doğan huzursuzluk, giderek yayılıyor. Bilindiği gibi 40 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi 5 Kasımda YSE-İş Sendikasıyla imzalanmış, ancak hükümetin değişmesinden sonra, Bakan Ahmet Karayiğit, şimdiye kadar görülmedik bir uygulamayla toplusözleşmeyi iptal ettiğini ve MİSK üyesi Köy-YSE-İş Sendikasıyla sözleşme imzaladığını açıklamıştı. Bunun üzerine danıştaydan yürütmeyi durdurma kararı alan YSE–İş, mahkemeye başvurmuştu.

Bakanlık Danıştay kararına uyacağını açıklamasına rağmen, çeşitli illerdeki müdürler ve valiler, değişik tutumlar aldı.

BASKILAR

Bakanlık ve bölge müdürlükleri çeşitli yerlerde işçilerin maaşlarının ödenmesini geciktirdiler. Kooperatifler Genel Müdürlüğünde çalışan 350 işçinin aralık ayı maaşları işçi alımında yolsuzluk olduğu gerekçesiyle zamanında ödenmedi. Bilecik, YSE Müdürü bizzat Köy-YSE-İş'in örgütlenmesi için genelge yayınladı. Kayseri YSE Müdürü YSE–İş Genel Başkanı İsmet Acar'a ÜGD'li militanları saldırttı.

MİSK'LE İMZALANAN SÖZLEŞME GEÇERSİZ

Bakanlığın uygulamalarına karşı yasal yollara başvuran YSE–İş Sendikasının açtığı davalar sonunda, Van Asliye Mahkemesi, MİSK'e bağlı Köy- YSE–İş Sendikasıyla Bakanlığın imzaladığı sözleşmenin uygulamasını durdurdu. Rize İş Mahkemesi de bu sözleşmenin "yasal dayanaktan yoksun" olduğu yolunda karar verdi. Ankara Valiliği Bakanlığın gönderdiği yazıya cevaben, Ankara'da Köy-YSE–İş'in üyesi olmadığını bildirdi.

GREV KARARLARI

Değişik olaylarla ilgili açıklamalar yapan YSE–İş yetkilileri, haklarını sonuna kadar koruyacaklarını belirtiyorlar. 4 Aralık tarihinde toplanan Başkanlar Kurulu sendikal nedenlerle işyerlerinden atılan işçilere uygun ödemeler yapılmasını karar altına almış, gerektiğinde 40 bin üye ile greve gidebileceklerini de açıklamışlardı.

Öte yandan YSE–İş Sendikası yetkilileri, Trabzon ve Bilecik işyerlerinde de haksız uygulamalara karşı toplu iş sözleşmesinin 8. maddesine dayanarak grev kararları almışlardı. Bu maddeye göre işverenin işyerinde sendikayı parçalamaya ya da yoketmeye yönelik faaliyeti karşısında sendikanın hak grevine gitmesini taraflar kabul ediyorlar.

Yeni yıla devrolan talepler 2

1980'de işçi sınıfının her zamankinden daha şiddetle dayatacağı talep

Referandum

İŞÇİ SERVİSİ
1970'li yıllardan 1980 yılına devrolan en önemli işçi sorunlarından biri de işçilerin hangi sendikaya üye olduklarını belirlemenin en sağlıklı yolu olan referandumun yasallaşmamış olmasıdır. 1967 yılından beri işyerlerinde her geçen gün daha da büyüyen huzursuzluklara yol açan yetki ihtilafları, "irade beyanı" uygulamasının yeni hükümetin Çalışma Bakanı tarafından yürürlükten kaldırılması ile geçen yıl iyice çıkmaza girmiş bulunuyor.

1980 YETKİ İHTİLAFLARININ ARTTIĞI BİR YIL OLACAK

Türkiye'de çift yıllar genellikle toplu sözleşme yılı olarak adlandırılır ve sendikalar ile işverenler yüzbinlerce işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri için masaya otururlar. Nitekim 1980 yılında da 500 bini aşkın işçiyi ilgilendiren toplusözleşme görüşmeleri ya halen sürmektedir ya da önümüzdeki aylarda başlayacaktır.

Toplusözleşmeler ise yetki sorununu gündeme getirmektedir.

Evet masaya hangi sendika oturacaktır? Bu soru 1980 yılında da iş dünyamızı şiddetle etkileyecektir.

Çünkü 1967 yılından beri Türkiye'nin sendikal alanda yaşadığı süreç, birçok işyerinde birden çok sendikanın örgütlenmesi sonucunu doğurmuş ve bütün bu sendikalar aynı işyeri için yetki talebinde bulunmuşlar, yetki için kıyasıya, kıran kırana bir mücadeleye girmişlerdir.

YETKİ İHTİLAFLARI

1979 yılı içinde birçok işyerinde yetkili sendikanın belirlenememesi, onbinlerce işçiyi güç durumda bıraktı. Yetki mücadeleleri özellikle metal, tekstil ve sağlık işkolunda yaygın huzursuzluklara yol açtı.

Örneğin MKE işyerlerinde yetki sorununun kısa zamanda çözümlenmemesi sonucu 17 bin civarında işçi, iki yıl öncesinin ücretleriyle geçinmeye mahkum edildiler. Aynı şekilde ERDEMİR'de 8 bin işçiyi kapsayan ve Mart 1979'da başlaması gereken toplu sözleşme de yetki ihtilafı nedeniyle henüz bir sonuca ulaşmış değil. Bunlara Samsun Bakır, TDD vb. gibi irili ufaklı birçok fabrika adı daha eklemek mümkün.

Tekstil işkolunda TEKSİF ve Tekstil sendikaları arasında Sümerbanklarda ve özel işletmelerde verilen yetki mücadelesi, yer yer kanlı çatışmalara, direnişlere varan büyük olaylara yol açtı.

1980 yılı içinde özellikle Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ait işyerlerinde yetki meselesi büyük çatışmalara gebe görünüyor. Aynı şekilde bu yıl içinde askeri işyerlerinde, Tekel'de ve Etibank'a ait işyerlerinde de yetki ihtilaflarının geniş bir işçi kitlesinin huzursuz olmasına yol açacağını söylemek mümkün.

MEVCUT UYGULAMA KİMSEYE YARAR GETİRMİYOR

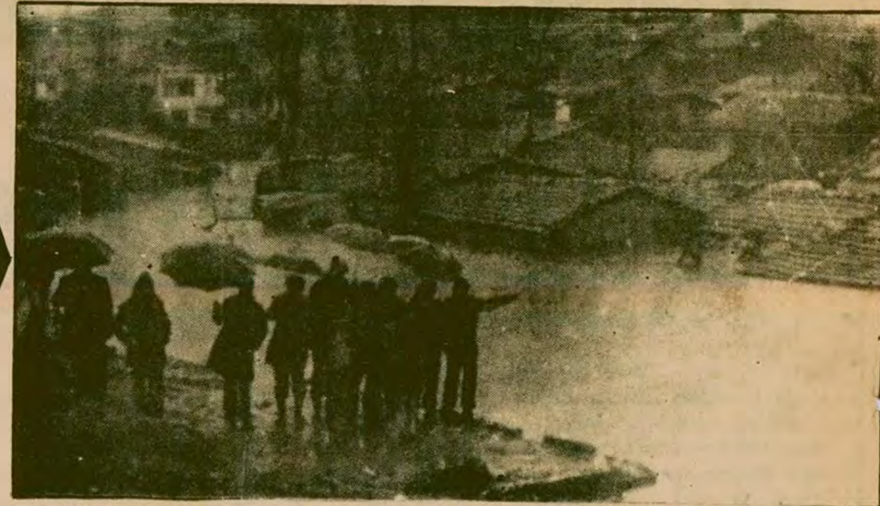
İşyerlerinde yetkili sendikanın belirlenmesinde mevcut uygulama, Bölge Çalışma Müdürlüğü müfettişlerinin sendikaların verecekleri evraklar üzerinde yapacakları incelemeyi yeterli görüyor. Fakat evrak sahtecilikleri, bu uygulamayı içinden çıkılamaz bir duruma sokuyor ve sonuçta da yetkili sendikanın belirlenmesi ayları hatta yılları buluyor.

Oysa işyerlerinde gizli oy açık sayımla yapılacak referandum uygulaması, yetki ihtilafı sorununu, işçilerin iradesiyle çözecek en kestirme yol olarak bugün bütün çevrelerce kabul ediliyor.

Başta Türk-İş ve DİSK gibi iki büyük konfederasyon olmak üzere belli başlı bütün sendikalar, referandumun yasallaşmasını ve bir an önce uygulamaya konulmasını savunuyorlar.

Görünen o ki, 1980'de referandum talebi, geçmiş yıllardan daha da şiddetli bir şekilde kendisini hissettirecektir.

Evleri lağım suyu altında kalmıştı

Sel ve lağım sularının altında kalan evler. Suyun çekilmesini bekleyen vatandaşlar. (Fotoğraf: A Y D I N L I K)

Paşa Mahallesi sakinleri, yeni yıla evsiz girdi

HAMDULLAH YANIK
Bir aydan beri evleri lağım ve sel suyu altında kalan Feriköy Paşa mahallesi sakinleri yeni yıla evsiz girdi. Yeni yılı yine yağmurda geçiren mahalle sakinleri, su birikintisini de "Kotil Barajı" olarak adlandırdı. Halk, Belediye Başkanı Aytekin Kotil'e ayrıca şu soruyu soruyor: "Evlerimizi su altında bırak diye mi oy verdik".

Bir taraftan motorlarla sular çekilmeye çalışılırken, diğer taraftan havaların yağışlı geçmesi nedeniyle su seviyesi tekrar yükseldi. Bazı evlere de su dolmaya başladı. Mahalle muhtarı Erol Erdem, Çınar Sokağın tamamen, Köprübaşı Sokağının yarısının, Poyraz Sokaktan 20 kadar evin, Bahçe Sokağın da alt taraflarının tamamen sulara gömüldüğünü söyledi.

Su boşaltma işlemini yürüten kişilerin, İstanbul Valisi Nevzat Ayaz'a "Bu suyun önü açılmazsa ve dere haline getirilmezse, bizim çektiğimiz su yağmursuz havada ancak seviyesini muhafaza eder. Ama yağış devam ederse, Şişli'nin yarısını su kaplar" dediği öğrenildi.

Öte yandan İstanbul Valisi Nevzat Ayaz, Şişli kaymakamı ve Şişli Emniyet Müdürünün felaketzedeleri ziyarete geldiği ve su altında kalan yerlerde inceleme yaptıkları belirtildi.

Halen Feriköy İlkokulunda barınan Paşa Mahallesi halkı, sürekli okulda kalamayacaklarına dikkat çekerek, "İmar İskan Bakanlığı bize konut tahsis etmelidir. Ya da Belediye bize boş arsa vermelidir." dediler.

Yakıtsızlık elektrik arızalarını artırıyor

ANKARA (ÖZEL)
KÖMÜR ve fuel-oil sıkıntısından dolayı elektrikli soba ve klima araçları kullanılması elektrik arızalarını artırıyor. Bu durum yılbaşı gecesi de bazı semtlerde elektrik kesintilerine ve voltaj düşmelerine yol açtı.

Elektrikli araçların fazla cereyan çekmesi 4-5 saat süren "enerji tasarrufu programı"nı anlamsız hale getiriyor ve hatlarda sık sık arızalar meydana geliyor. Trafolar yanıyor, voltaj düşüyor ve binaların elektrik tesisatlarında yer yer yangınlara yol açan arızalar meydana geliyor.

Görüşlerine başvurduğumuz EGO yetkilileri elektrikli ısıtıcı kullanılmasının çeşitli arızalara yol açtığını belirterek şunları söylediler:

"Örneğin 2 megavatlık bir güce ihtiyaç varken bu tür araçlara başvurulması, 7-8 megavatlık bir güç ihtiyacı doğuruyor. Trafolar servis dışı kalıyor ve voltajdaki ani değişiklikler direklerdeki yanmalara sebep oluyor."

Güneydoğu Anadolu'da hayvan yemi sıkıntısı başgösterdi

DİYARBAKIR
ŞİDDETLİ kışın hüküm sürdüğü Güneydoğu Anadolu bölgesinin birçok ilinde hayvan yemi sıkıntısı başgösterdi.

Bölgede arpanın kilosu 5 liradan satılmaya başlandı. Bu arada bölgenin hayvancılık merkezi durumunda olan Diyarbakır ve çevresinde samanın kilosu 400 kuruş, kepeğin kilosu 360, mercimek samanın kilosu ise 350 kuruştan satılıyor.

Hayvan yetiştiricileri, yem sıkıntısının giderilmesi için ilgili bakanlık ve kuruluşların harekete geçmesini aksi takdirde bölgedeki binlerce büyük ve küçük baş hayvanın açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalabileceğini ileri sürdüler.

İzmir her an etsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıya

İZMİR (THA)
MAZOT yokluğundan şehirlerarası ulaşım ve nakliyenin büyük ölçüde aksaması sonucu, kesimlik hayvan geliminin durmasının yanı sıra piyasada 'İrgikun' adlı ilacın bulunmayışı İzmir'i her an etsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıya bıraktı.

İzmir Kasaplar Derneği Başkanı Rahmi Oral yaptığı açıklamada, kesim hayvanlarına verilmesi zorunlu olan "İrgikun' adlı ilacın bir süredir yeterince bulunamamakta olduğunu bildirdi ve bu durumda eldeki kesimlik hayvanların telef olmaya başladığını öne sürdü. Oral, sorunun Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına iletildiğini söyledi.

İlk yardımın Kilimli köyünden geldiğini belirten Belediye yetkilileri, sağlık ve eğitim kampanyasının toplumsal dayanışma açısından örnek olacağını söylediler.

TOPLANAN İLAÇLAR İHTİYAÇ BÖLGELERİNE DAĞITILACAK

Satın alındıktan sonra kullanılmayan ilaçlar toplanıyor

Balçova Belediyesi sağlık ve eğitim kampanyasına başladı

- Balçova Belediyesi ilaç kampanyasının yanı sıra yoksul öğrencilere kitap, kalem, defter toplama kampanyası açıyor.
- Balçova Belediyesine ilk yardım talebi Van ilimizin Muradiye-Çaldıran bucağı Kilimli Köyünden geldi.

İZMİR (ÖZEL)
BALÇOVA Belediyesi yetkilileri, sağlık ve eğitim sorununun çözümüne katkıda bulunmak amacı ile sağlık-eğitim kampanyasına giriştiklerini belirttiler.

Kampanya hakkında açıklamada bulunan Belediye Başkanı Saim Katırcıoğlu şunları söyledi: Hastalanınca satın alınan, ama bir süre sonra çeşitli nedenlerle tümü kullanılmayan ilaçları değerlendirmek için, öncelikle belediye görevlilerinin evlerinde bulunan bu tür ilaçları toplamaya başladık. İnanıyoruz ki, ilk etapta yapılan bu hamleden sonra yardımsever Balçovalı halkımız bu konuda bizi yanlız bırakmayacaktır. Dolayısı ile daha geniş çapta bir dayanışma ve yardımlaşmanın sözkonusu olacağı muhakkaktır.

Bunun yanında, özellikle ihtiyaç bölgelerindeki okul öğrencilerine ve yöre halkına uluştarmak üzere defter, kalem, silgi, kullanılmış ders kitabı, mecmua, gazete vb. araç-gereç toplanması yolunda belediye personelinin ve Balçovalıların özverilerinden yararlanacaklarını söyleyen Belediye Başkanı Saim Katırcoğlu, "Yapılan hesaplara göre bir kaçük esnafın dahi ayda 10-15 liralık bir defter ya da 3-5 liralık bir kalemle bu kampanyaya katılması halinde, bir birikimin meydana geleceği ve bununla ihtiyaç bölgelerimizde bulunan en az birkaç sınıf öğrencisinin yetiştirilmesine yardımcı olunacağı muhakkaktır. Yardımda bulunmak isteyen yurttaşların Balçova Belediyesine müracaat etmesi gerekmektedir. Bize ihtiyaç bölgesinden ilk müracaat Van ilimizin Muradiye-Çaldıran bucağının Kilimli köyünden geldi. Kilimli dahil 38 köye bakan Sağlık Ocağı Doktoru Onur Şenli teleferiğimizi ziyareti esnasında durumlarını dile getirdi. Bu bakımdan toplanan ilaç ve okul malzemesi evvela Kilimli köyüne, bilahare diğer ihtiyaç bölgelerindeki sağlık ocaklarına ve okullarına gönderilecek" dedi.

Konya Kanserle Savaş Derneği: "Ülkemizde 250 bin kanserli hasta var"

KONYA (THA)
KONYA Afyon-Niğde Tabib Odasının öncülüğünde Konya Kanser Savaş Derneği kurularak çalışmalarına başladı. Dernek başkanlığına Dr. Sıddık Özmerzifonlu getirildi.

Konya - Afyon - Niğde Tabib Odası Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, ülkemizde yaklaşık 250 bin kanserli hasta bulunduğu belirlendi. Bu arada oluşturulan kanserle savaş derneklerinin kanser hastalığıyla mücadeledeki boşluğu dolduracakları da ileri sürüldü.

129 emniyet amiri, emniyet şube müdür muavinliğine terfi ettirildi

ANKARA (THA)
İÇİŞLERİ Bakanlığı Basın Danışmanlığından edinilen bilgiye göre, 129 emniyet amiri, emniyet şube müdür muavinliğine terfi ettirildi. Emniyet şube müdür muavinliğine atanan emniyet amirlerinden 70'inin görev yerleri değiştirildi.

Emniyet şube müdür muavinliklerine atanan emniyet amirlerinden aynı görev yerlerinde kalanların içinde Uğu Gürel, Necmettin Dede, Saadettin Tantan, Faruk Küçükdemirkol, Babür Çağatay ve Ramazan Akbulut da var.

Görev yerleri değiştirilerek İstanbul'a atanan emniyet şube müdür muavinleri ise Refik Yıldırım, Abdul Tufan, Y. Ziya Akakın, Ramiz Taşdemir, Giray Önal ve H. Hüseyin Balak.

İsrail Havayolları Müdürü öldürüldü

■ MHP Tarsus İlçesi 2. Başkanı öldürüldü
■ Mecidiyeköy'de iki kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ
İSRAİL Havayolları Menajeri Avraham Elazar, Şirinevler kavşağında meçhul kişilerce 34 ZV 722 plakalı özel otomobili içinde kurşunlanarak öldürüldü.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre Avraham Elazar dün saat 21.00 sıralarında Yeşilköy Havalimanındaki görevini tamamlayarak evine gitmek üzere 34 ZV 722 plakalı otomobiline binerek ayrıldı. Bakırköy yakınlarındaki Londra Kamping önüne geldiğinde kendisini takip etmekte olan iki otomobil içindeki meçhul kişilerce kurşun yağmuruna tutuldu. Ateş açılması üzerine otomobilini süratlendiren Avraham Elazar, Şirinevler kavşağına geldiğinde vuruldu ve aracının kontrolünü kaybetti. Olaydan sonra saldırganlar kaçmayı başardılar. Ağır yaralı olarak Samatya Sosyal Sigortalar Hastanesine götürülmek istenen Avraham Elazar yolda öldü.

Olaydan sonra çevrede geniş çaplı bir operasyona girişen emniyet kuvvetleri saldırganların yakalanması için çalışmaların sürdürüldüğünü belirttiler.

Mecidiyeköy'de dün bir kapıcı ile bir işçi yaylım ateşine tutularak öldürüldü.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre kapıcı Mürsel Balta (34) ile işçi Yüksel Erol (18) Mecidiyeköy Oğuz sokakta dün saat 14.00 sıralarında kimliği belirlenemeyen iki kişinin silahlı saldırısına uğradılar. Saldırı sonucu çeşitli yerlerinden vurulan Mürsel Balta ile Yüksel Erol olay yerinde öldü, saldırganlar ise kaçtılar.

TARSUS'TA

Tarsus ilçesi MHP 2. Başkanı Mehmet Ballı kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından öldürüldü.

Edinilen bilgiye göre Mehmet Ballı saat 17.00 sıralarında işyerinden evine giderken silahla tarandı. Ağır yaralanan Mehmet Ballı olay yerinde hayatını kaybetti.

İZMİR'DE

Bornova- Suphi Koyuncuoğlu Lisesinin para mutemedi Nihal Baysal'ı soyan silahlı genç, polisle girdiği çatışma sonucu yakalandı.

Emniyet yetkililerinin verdiği bilgiye göre dün saat 17.00 sıralarında lisenin öğretmenler odasına giren silahlı bir genç, içerde bulunan 4 kişiyi tehdit ederek mutemedin elindeki öğretmen maaşlarının bulunduğu çantayı alarak kaçtı.

Otomobille olay yerinden ayrılan soyguncu, daha sonra Manisa yolu üzerined polis tarafından sıkıştırıldı. Soyguncu genç, para çantası ve silahını atarak ormanlık sahaya kaçtı. Ancak polis ekipleri adının Bilal Şahin olduğu bildirilen soyguncuyu bir ağacın üstüne gizlenmek isterken yakaladılar.

İSKENDERUN'DA

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca aranan Erdoğan Bozkurt adlı genç İskenderun'da yakalandı. Gözaltına alındığı sırada karakoldan kaçan sanık daha sonra güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş sonucu öldü.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığı bildirilen Necdet Erdoğan Bozkurt'a ateş eden polis memuru M. Taran İnancı ile bekçi Mehmet Dik ilk sorgularından sonra cezaevine kondular.

DİYARBAKIR'DA

Tatvan Belediye Başkanı Burhan Cenkçi dört kişinin saldırısına uğrayarak ağır şekilde yaralandı.

Tatvan Cumhuriyet Savcısı Nedim Turan'ın verdiği bilgiye göre ilçenin CHP'li Belediye Başkanı Burhan Cenkçi, dün sabah saat 09.00'da evinden belediyeye giderken dört kişinin saldırısına uğradı.

Bıçak darbeleriyle ağır yaralanan Başkan Burhan Cenkçi, Tatvan SSK Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Olayla ilgili olarak dört kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Heybeliada Sanatoryumu hastaları:

Hastanede temiz havadan başka birşey yok

"Durumumuzu şöyle yaz abi" dediler. "Hastanenin temiz havası ve manzrası dışında hiç bir şey yok."

Kalorifer yanmadığı için hastalar elektrik ocağı ile ısınmaya çalışıyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

KORHAN ATAY
İSTANBUL

KAHVALTIYA kimse inmez yenecek tarafı olmadığı için. Ben tam 99 gündür bu hastanede yatıyorum, daha bir gün kahvaltıya inmedim," diyordu, sarıbenizli genç bir hasta.

Heybeliada Sanatoryumunda yatan 600'e yakın hasta, dertliydi, dopduluydu. Sözü biri bırakıyor, biri alıyordu: "Abi, helanın da resmini çek", "Bak bu teneke ile yıkanmak için su kaynatırız, bi poz da böyle çek" diyerek, kolumdan yakalayıp her biri bir tarafa götürmeye çalışıyordu.

Büyük çoğunluğu "İnce Hastalık"tan (verem) yatan hastalar, hastaneden atılırız korkusu ile isimlerini vermeden şikayetlerini dile getirdiler.

Proteini ve vitaminleri ile 1. sınıf bir beslenmeye ihtiyaç duyan hastalar, hastanede kendilerine verilen yemeklerin gerek besin değeri, gerekse miktar açısından çok yetersiz ve yenmeyecek kadar kötü olduğunu söylediler. Yemeklerin bu durumuna karşın, "Hastane psikoloğu bizi ikna edip o yemekleri yedirmeye çalışıyor." diye yakındı bir hasta. Gerçekte, parası olan dışardan sağladığı yiyeceklerle beslenmeye çalışırken, parası olmayan kaderi ile başbaşa bırakılıyor.

Yemek konusundaki bozukluğu bir hasta şöyle özetledi:

"Öğlen ne çıktıysa, akşam da aynı yemeği önüne getiriyorlar. Mesela, geçen gün üzerinde kılları ile paça çıkardılar, kimse yemedi. Ertesi gün aynı paçayı nohutlu olarak tekrar önümüze sürdüler."

Her gün yapılan yemeğin yüzde 60'ının yenmediği için döküldüğünü söyleyen hastalar, kaloriferlerin doğru dürüst çalışmaması yüzünden bulaşıkların soğuk su ile yıkandığını, bu yüzden hasta olmayanın bile mikrop kapmasının mümkün olduğunu söylediler.

Verem bulaşıcı bir hastalık olduğu için temizlik kurallarına düzenli bir şekilde uyulması gerekirken, hastane bahçesinin bir bölümü çöplük haline getirilmiş. Helalara ise burun tıkamadan girmek olanaksız. Hatta, personel kadrosunun yeterli olmasına karşın koğuşların temizliğini ve 'paspas'ını hastalar kendileri yapıyorlar.

İlaç konusunda ise hastalar şöyle yakındılar:

"Haftada 16 adet Rifadin almam doktor tarafından belirtilmişti. Hal böyle iken, bana haftada 4 adet Rifadin vereceklerini söylediler. Fakat, çoğu zaman, ilaç yok diyerek, bunu bile düzenli vermiyorlar. Aradaki farkı ben dışardan alarak tamamlıyorum. Parası olmayan hastanın durumunu varın siz hesap edin."

Bütün bu sorunlara, şikayetlerini ilettikleri idarenin gerekli ilgiyi göstermediğini söyleyen Heybeliada Sanatoryumu sakinleri, durumlarını şöyle özetlediler:

"Sonuç olarak, hastanenin temiz havası ve güzel manzarası dışında hiç bir şeyi yok".

Maçka Kaymakamı anarşiye karşı birlik toplantısı düzenledi

Maçka Kaymakamı Aydın Aslan

MAÇKA (ÖZEL)

TRABZON'un Maçka ilçesindeki Halk Eğitim Merkezinde Kaymakam Aydın Aslan tarafından anarşiye karşı birlik toplantısı düzenlendi. Toplantıya konuşmacı olarak Belediye eski Başkanı Neşat Karsan, Müftü Halit Aydın, Okul Aile Birliği Başkanı İbrahim Genç, Yazlık köyü muhtarı ve AP İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Sarıtaş, Sukenarı köyü muhtarı Kibar Görmüş ve Belediye Başkanı Harun Önsel katıldılar.

200'ün üzerinde yurttaşın da dinleyici olarak katıldığı toplantı, olgun bir hava içinde geçti. Konuşmacılar kargaşalık ve anarşiye birlikte karşı çıkılmasını önerdiler. Toplantıda kargaşalığı kim çıkarırsa çıkarsın ona bütün kişi ve kuruluşların el birliğiyle karşı çıkması gerektiği ve bu gibi kişilerin korunmasının doğru olmadığı görüşü çoğunluk tarafından benimsendi.

Belediye eski başkanı Neşat Karsan konuşmasında, Kurtuluş Savaşı sonrasında Trabzon'un çeşitli ilçelerinden getirilen halkın Maçka'ya yerleştirildiğini ve şimdi bu insanlar arasına nifak tohumlarının sokulmaya çalışıldığını vurgulayarak, anarşi ve kargaşalığı körükleyen mihrakların Maçkalıların birliğini bozmayı başaramayacaklarına değindi.

İlçe müftüsü Halit Aydın ise İslamiyetin farklı fikirleri savunduğu için hiç kimsenin dövülmesini ya da öldürülmesini haklı bulmayacağını vurguladı.

Maçka Lisesi Okul Aile Birliği Başkanı İbrahim Genç de toplantıda yaptığı konuşmada, lisenin kapattırılarak öğretmenlerinin sürülmek istenmesinin yeni hükümetin kurulmasıyla ortaya çıkan tertiplerin bir parçası olduğunu söyledi. Yazlık köyü muhtarı ve AP İlçe Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Sarıtaş ise öğretmenlerden herkesin memnun olduğunu ve sürülmelerine karşı olduklarını belirtti.

Belediye Başkanı Harun Önsel, toplantı sonucunda "burada anarşi ve kargaşalığa karşı bazı somut kararların alınmasını istiyorum" diyerek şunları söyledi:

"Anarşi ve kargaşalık çıkarmak isteyenlere Maçka halkı olarak hep birlikte karşı çıkalım. Kargaşalık çıkaranlara kendi oğlumuz dahi olsa, sahip çıkmayalım ve onları korumayalım, onlara hoş görülü davranmayalım."

Maçka Halk Eğitim Merkezindeki toplantıda son olarak bir konuşma yapan Kaymakam Aydın Aslan ise, Maçka'nın huzurlu ve sakin bir ilçe olduğunu, ancak ilçede ve çevre köylerinde zaman zaman anarşi ve kargaşalığın körüklenmek istendiğini, bunu yapanların belli olduğunu belirterek, öğrenci velilerinin ve yurttaşların kendisine yardımcı olmadıkları takdirde her eve bir güvenlik görevlisi dikerek anarşinin önlenmesinin olanaksız olduğunu söyledi. Toplantı, Arslan'ın konuşmasıyla sona erdi.

Ankara Atatürk Lisesinde bazı "Dev-Yolcu"ların ÜGD'li oldukları ortaya çıktı

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Atatürk Lisesinde daha önce Dev-Yol grubundan olduğu bilinen bazı öğrencilerin ülkücü oldukları ortaya çıktı.

Atatürk Lisesinde daha önceki yıllarda ülkücü görüşten kimsenin olmadığı ve okulda Devrimci Yol grubunun etkin olduğu biliniyordu. Ancak geçtiğimiz günlerde Dev-Yol grubundan olduğu bilinen bazı öğrencilerin artık MHP propagandası yapmaya başladıkları ve öğrencilere karşı bazı kışkırtıcı davranışlarda bulundukları görüldü. Gelişmeler üzerine Dev-Yol görüşlerini benimseyen bazı öğrencilerin durumu kabul etmedikleri, şu anda ülkücü olan kişilerin geçmişte kendi içlerinde barındığını reddettikleri bildirildi.

Atatürk Lisesi MC hükümetleri zamanında ülkücü komandoların etkinliği altındaydı. MC'nin yıkılışından sonra okuldaki ÜGD'li grubun dağılmaya başladığı ve Devrimci-Yol grubunun etkinlik kazanmaya başladığı görüldü. Giderek maceracı bir politika izleyen Dev-Yol grubu, kendi görüşünden farklı düşünenlere baskı uygulamaya girişti. Son günlerde ortaya çıkan ÜGD'li grubun da öğrencileri olay çıkarmak için tahrik ettiği ve okulda gergin bir durum olduğu bildiriliyor.

Atatürk Lisesindeki son gelişmeler üzerine Devrimci Liseliler Birliği (DLB) üyesi öğrenciler gazetemize şu açıklamayı yaptılar:

"Biz Dev-Yol görüşünden arkadaşları birçok kez uyardık. Kendi görüşünden olmayanlara baskı yapmanın hiç bir sorunu çözmeyeceğini belirttik. Okulda bazı ÜGD'lilerin kendilerini gizlediklerinin farkındaydık. Şu anda komando olanlardan bazıları geçmişte Dev-Yol'un okulda önde gelenlerindendi. Okulda demokratik bir tartışma ortamı olmaması nedeniyle kendilerini gizleyebildiler. Hatta onlar için Dev-Yol gibi maceracı bir çizgi izleyen grubun içinde barınmak daha kolaydı. Yine saldırgan bir politika izleyeceklerinden onlar için fazla değişen bir şey yoktu. Biz demokratik bir ortamda her türlü fikrin tartışılmasından yanayız. Böyle bir ortamda hiç bir saldırgan kendini gizleyemez. Güç toplayamaz.

"Dev-Yol görüşünden kişiler hâlâ baskı uygulayacaklarını ve başkalarına barınma hakkı tanımayacaklarını belirtiyorlar. Olanlardan hâlâ ders almamışlar. Şu anda onlara düşen görev geçmişteki bu çizgilerini mahkum etmek ve ülkücü komandoların artan saldırılarına karşı demokrasi ve birlik için çalışmaktır.

4 Amerikalının öldürülmesi olayını TİKKO ve MLSPB'nin ortaklaşa gerçekleştirdikleri ileri sürüldü

ANKARA (A A)

İstanbul'da dört Amerikalı görevlinin öldürülmesi olayını MLSPB ve TİKKO adlı gurupların birlikte gerçekleştirdikleri ileri sürüldü. Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından görevlendirilen özel tim olaya el koyduktan sonra görgü tanıkları ve eldeki ip uçlarını değerlendirerek 4 Amerikalıyı öldürenlerin kimliklerini belirledi.

AA muhabirinin edindiği bilgiye göre özel tim çalışmaları ve değerlendirmeleri sonucunda eylemin Nalan Gürateş, Hüseyin Balkır, Hasan Şensoy, Yusuf Ziya Sulakoğlu ile adı henüz tespit edilemeyen bir kişi tarafından gerçekleştirildiği öne sürüldü.

İLK ORTAK EYLEM

Özel timin yaptığı değerlendirmeye göre iki örgüt 4 Amerikalının öldürülmesinde ilk defa ortak eylem yaptılar. Emniyet yetkilileri olayda kullanılan silahların 2 Mart 1979 tarihinde meydana gelen 15 milyonluk Cerrahpaşa soygunu olarak bilinen eylemde kullanıldığının kesinleştiğini söylediler.

4 AMERİKALI NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

Hatırlanacağı gibi Çakmaklı Amerikan tesislerinde çalışan 4 Amerikalı görevli 14 Aralık 1979 günü saat 17.30 sıralarında kalmakta oldukları Florya Mektep Sokaktaki lojmanları önünde kurşunlanmışlardı. Silahlı saldırıya uğrayan Amerikalılardan Jim Clark olay yerinde James Smith, Robert Fresh ve Elmer Cooper ise kaldırıldıkları hastanelerde ölmüşlerdi. Olaydan sonra yapılan ilk sorgulamalar sırasında numarası belirlenemeyen 34 TP plakalı Anadol marka bir otodan yaylım ateşi açıldığı ve saldırganların cinayetten sonra yine aynı otoyla kaçtıkları saptandı.

ÖZEL TİM

Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan özel timin olay yerinde ve çevresinde yaptığı incelemeler ve değerlendirmeler sonucunda cinayetin TİKKO ile MLSPB adlı iki örgüt tarafından düzenlendiği ortaya çıktı. Özel tim 4 Amerikalının öldürülmesinde kullanılan silahların başta Cerrahpaşa soygunu olmak üzere 44 eylemde kullanıldığını bilimsel çalışmalarla belirlediler. Eşgalleri ve kimlikleri belirlenen örgüt üyelerinin resimleri tüm güvenlik görevlilerine dağıtıldı ve yakalanmaları için çeşitli kentlerde başlatılan arama çalışmaları halen sürdürülüyor.

Florya'da meydana gelen olayda dört Amerikalı görevli öldürülmüştü.

Şirinyer'deki kuyumcu soygununu yapanların TEP'li oldukları öne sürüldü

İZMİR (ÖZEL)

Geçtiğimiz hafta İzmir'in Şirinyer semtindeki bir kuyumcu dükkanını soyduktan sonra Göztepe'de polisle giriştikleri silahlı çatışmada ikisi ölü, biri yaralı olarak yakalanan soyguncuların TEP içinde çalışan "Emekçi Halkın Devrimci Militanları" adlı grubu bağlı oldukları açıklandı. Akhisar yolunda bir arabanın soyulması olaylarının da failleri olan sanıkların, aynı zamanda cezaevi firarisi oldukları belirtildi.

Gültepe'deki çatışmada yaralı olarak yakalanan Mustafa İzzet Çelik

İzmir Emniyet Müdürlüğünden verilen bilgiye göre, daha önce Merzifon'da bir kuyumcuyla aynı zamanda TEP İl Yönetim Kurulu Saymanı, çatışmada ölen Cihangir Çelebi ve Recep Dinçtürk'ün de daha önceden yaptıkları bazı adi gasp ve hırsızlık olaylarından sabıkalı oldukları açıklandı.

"Emekçi Halkın Devrimci Militanları" adlı örgüte bağlı üç soyguncu aralık ayı içinde üç soygun yaptılar. 11 Aralık tarihinde Merzifon'da bir kuyumcu dükkanından 3 milyon lira değerinde altın, 26 Aralık günü Manisa yolunda bir arabadan 100 bin liraya yakın yabancı para ve en son da Şirinyer'deki bir kuyumcudan bir milyon liraya yakın altın ve nakit para alan soyguncular olayların görgü tanıkları tarafından da teşhis edildiler.

Minibüs-otomobil çarpıştı, 9 kişi yanarak öldü

Ceyhan karayolunda bir minibüs ile otomobil çarpıştı, 8 kişi yanarak öldü.

Ilgililer, kazada ölenlerden Birsen Turan ve Veysel Turan adlı kişilerin kimliklerinin belirlenebildiğini, yabancı plakalı otomobilde bulunan 2 kişi ile minibüste bulunan 5 kişinin tanınmayacak şekilde yandıkları için kimliklerinin saptanamadığını, kazada yanarak ağır yaralanan Çetin Burak, Durdu Mehmet, Salih, Fuat Karaoğlan, Nazif Dinler ve Hasan Tansel adlı yolcuların hastanelerde tedavi altına alındıklarını söylediler.

1979'da trafik kazaları 9000 yurttaşımızın ölümüne neden oldu

ANKARA (ÖZEL)

1979 yılında ülkemiz, trafik kazaları açısından çok yoğun bir yıl yaşadı. Bu yıl meydana gelen 76 bin 583 kazada 9 bin 162 yurttaşımız hayatını kaybederken, 55 bin 106 yurttaşımız da çalışamayacak derecede sakat kaldı. Meydana gelen trafik kazalarının yol açtığı maddi zarar ise 15 milyar liraya ulaştı.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Kerhen kınama

Evet, kerhen destek gibi, bir de kerhen kınama var!

Özellikle Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etmesiyle birlikte en güzel örneklerini sergilemeye başlamış bulunmaktadır.

Bu tür kınamanın en tipik özelliği, "kınıyoruz ama. . ." diye başlayıp, bin dereden su getirerek devam etmesidir.

İçinden, 'Allah kahretsin, nereden çıktı şimdi bu işgal başımıza. Bizi illaki görüş açıklamak zorunda bıraktı" diye geçirmektedir. Ve, bir görüş açıklamak zorunda kaldığı için de "kerhen" konuşmaya başlar:

– İşgal çok kötü bir şeydir. Böyle yapmakla iyi etmemişler ama. . .

Ondan sonra da Rusya'dan başka herkese veryansın edilen bir kınama yazısı gelir.

Amerika, Çin, Hindistan, Tunus, Ürdün, Umman, İran, Suudi Arabistan, Bangladeş, Birleşik Arap Emirlikleri, Finlandiya. . .

İşgali kınadıkları için bunlar kınanır. Yazıyı bitirdiğinizde sizin de kafanız iyice karışır.

Acaba Afganistan'ı Sovyetler mi işgal etmiş, yoksa bu ülkelerden biri mi, anlayamazsınız.

Bunun adı da olur size Afganistan işgalini kınama!

İstemeye istemeye, zorla kınama. Yani kerhen kınama.

Kınamayı yapacak olan kişi o güne kadar bağımsızlık ve özgürlük konusunda ata ata mangalda kül bırakmamıştır. Vatan, millet, Sakarya edebiyatında herkesin ağzından laf kapmıştır.

Üstelik Çekoslovakya'nın işgali sırasında Sovyetler'i kınamış olduğu henüz kimse tarafından unutulmamıştır.

Yani, böyle bir olay karşısında ele güne ayıp olmasın diye mutlaka bir kınama yapmak zorundadır.

Ne var ki, kınayacağı yer Sovyetler Birliği'dir. Yani bugüne kadar "sosyalistliği" konusunda en büyük övgüleri sıralamış olduğu kuzey komşusu.

Öyleyse ne yapacaktır? Olayı kerhen kınayacaktır:

– İşgal kötü bir şey, ama. . .

– Ama ne?

– Bir kere bu olayı kınayanların kınamaya hakkı yoktur. AP hükümeti kınayamaz. Amerika kınayamaz, Amerikan kuklası yönetimler altındaki ülkeler kınayamaz, Pekin kınayamaz, Pekinciler kınayamaz, kınayamaz oğlu kınayamaz...

– Peki kim kınayabilir? Geriye kim kaldı?

– Bir tek biz kınayabiliriz, o da istemeye istemeye, yani kerhen.

– Galiba geriye bir de Brejnev kaldı, herhalde o da kendi kendini kınayabilir!

* * *

Afganistan'ın işgali konusunda bir koca partinin liderleri dut yemiş bülbüle dönüyor. Mustafa Kemal'in kurduğu, hamurunda Müdafa-ı Hukuk ruhu bulunan bir partinin yönetimine ne kadar layık olduklarını gösteriyorlar.

Bazıları da yorum yapmayı "askıya almış" durumdalar. İşin kolayını bulmuşlar, "emperyalist tekellerin ajanslarından gelen haberlerle yorum yapamayız" diyerek işin içinden sessizce sıyrılmaya çalışıyorlar. Bütün dünyayı sarsan bir olay konusunda görüş açıklamayı "ertelemiş" bulunuyorlar.

Ve de kerhen kınamacılar, Kurtuluş Savaşı konusunda kimseye söz bırakmayıp, Rusya'ya karşı bağımsızlık savaşı veren halkları desteklemeye dilleri varmayanlar. . .

Hepsinin birden bağımsızlığına düşkün halkımızdan ve Rus çizmeleri altında ezilmeyi reddeden Afgan halkından aldıkları numara kocaman bir sıfırdır.

Artık "ayıp" kelimesi bile bu durumu tarif etmeye hafif geliyor.

Başarılı iki emniyet görevlisi görevlerinden alındı

ANKARA (THA)

ANKARA Emniyet Müdürlüğüne atanan Reşat Akkaya'nın asayişle ilgili ilk "önlemi" 2. Şube Müdür Muavini Rasim Demirkan ile Siyasi Şube Ekipler Amiri Başkomiser Zeki Kaman'ı görevden alarak 8. Şubede pasif bir göreve atamak oldu.

Asayişle ilgili şubede Müdür Muavini olarak görev yapan Rasim Demirkan Filistinli teröristlerin suç ortaklarının yakalanması, Bahçelievler Balgat katliamları olaylarının kovuşturulması görevlerini yürüttü. Bu olaylarla ilgili olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde yargılanan sanıklar ile MHP yöneticileri, basında ve Meclis kürsüsünde kendisinden yakınmışlardı.

Siyasi Şube Ekipler Amiri Zeki Kaman ise Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde Doğan Öz cinayeti, Zafer Üstünel cinayeti sanıklarıyla iki polis memurunu yaralamaktan sanık Selim Tokgöz adlı ülkücü sanığın sorgulaması şeklinden ötürü yakınmalara hedef olmuştu.

Öte yandan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca yakalandıkları basına açıklanan "THKP—C Acilciler" ile "Dev-Savaş" adlı örgütün ortaya çıkarılmasını da Zeki Kaman idaresindeki Ankara Siyasi Şube Müdürlüğü ekipleri başarmıştı.

Dergiler...Olaylar...Görüşler...Dergiler...Olaylar...

İşgalden önce yaptığı bir değerlendirme...

Birikim:"Afganistan' daki rejimin dayanma gücünün askerler, tanklar, jetler ve napalmlar olduğunu söylüyor

Birikim Dergisinin Ekim-Kasım 1979 sayısında "Uluslararası Olaylar ve Sorunlar" başlığı altında Afganistan üzerine bir yazılmış makale yer alıyor. Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işgal edildiği bugünlerde Afganistan üzerine Birikim'in görüşlerinden bazı bölümleri buraya aktarıyoruz.

Birikim, 27 Nisan Darbesine değindikten sonra ilk başlarda Muhammet Taraki'nin demeçlerinin aksine bloksuzluk iddiasının gerçeklere uymadığına değinerek,

"Yeni devlet başkanı Nur Muhammed Taraki'nin demeçleri, iddia edilenin aksine partisinin Marksist olmayacağını, dış politikada bloksuz kalmaya devam edeceklerini ısrarla ileri sürüyordu. Ama Sovyet yetkilileriyle karşılıklı ziyaretlerde, Sovyet yardımları da görülen artış, yeni yönetimin SSCB ile yakın ilişkisini açıkçı göstermekteydi " diyor.

Daha sonra, Birikim darbe ertesinde Taraki yönetiminin devlet ve ordu içindeki düzenlemelerine değiniyor "ordunun ve bürokrasinin desteğine sahip olan Tariki iktidarı merkezi devlet gücüne sahipti. Ancak Afganistan toplumunun yapısal (geleneksel) öğelerini etkilemeye başlayınca yaygın bir tepkiyle karşılaştı." diyerek Afgan halkının tepkisinin feodalizmin etkinliğinden ileri geldiğini ileri sürüvor. Ve "Müslümanlık. Afganistan'daki gerilla hareketini karekterize eden bir özelliktir. İran'daki olaylardan hayli etkilenmiş ve cesaret almış olan Afgan gerillaları 'Kuran'ı çiğneyenlere' karşı 'cihad' açmış bulunuyorlar. Yeni yönetim ise Afganistan'ın sosyalist kadrolarından güç almakta ve SSCB'nin büyük desteği sayesinde ayakta kalabilmektedir. Böylece, marksist olduğu kabul edilen bir rejime karşı gerilla savaşı veren bir islam hareketi başlamış bulunuyor".

Daha sonra Moskovalı revizyonistlerin (ve uzantılarının) ileri sürdüğü "Afganistan'daki rejimi kitleler desteklemektedir, devrime kitleler katılmıştır" ve "iktidar, ordu devrimcidir, karşı koyan yığınlar gericidir" iddiası ele alınarak şöyle deniliyor:

●Dergi, SSCB'nin etki alanları perspektifinde hareket ettiğini de belirtiyor

"Böyle bir yorum, toplumsal olayları ele alırken, işçi sınıfının, köylülüğün ve tüm ezilen, sömürülen kesimlerin durumlarını asıl ilgi noktası olarak kavrayan, bu yığınların varolan toplumsal düzenin sürdürülmesinin bir aracı olmaktan sıyrılarak aynı zamanda kendi kurtuluşları demek olan yeni bir toplumu yaratma yolunda kazandıkları bilinci, katettikleri mesafeyi devrim mücadelesinin gelişmesini temel ölçütü sayan marksist dünya görüşüne tamamen yabancıdır".

"Ordu eliyle yürütülen bir darbeye dayanarak devlet iktidarını ele geçiren kim olursa olsun hangi taraftan ve görüşten olursa olsun, böyle bir durumda bir toplumsal devrimden söz edilemez; tam tersine bu girişim sosyalistler için karşı çıkılması ve mücadele edilmesi gereken bir hedef olabilir ancak".

"SSCB ETKİSİ"

"Herşeye rağmen, açıkça sosyalist ve SSCB yanlısı olarak bilinen bir kadronun devleti ve düzeni koruma görevini, işlevini üstlenmiş, bu amaçla oluşturulmuş bir kurum olan orduyu kendi yanına kazanarak iktidarı elde etmesi güç bir iştir. Bu örneğin, Latin Amerika ülkelerinde imkansızdır, ama Afganistan'da gerçekleşmiştir" diyen Birikim dergisi, bu soruna bir cevap vermek için Afganistan ve Sovyetler Birliği arasındaki ilişkileri yüzyılın başından alarak incelemeye giriyor." Afganistan özellikle II. Dünya Savaşından sonra SSCB ile Batı arasında ekonomik alanda bir rekabet oluşturmuştur" diyerek SSCB'nin Hint Okyanusu'na inme, Basra Körfezi ve Hürmüz Boğazının çıkışını denetleme strateiik amacıyla hareket ettiği yolundaki tespitleri "makul" bulmuyor:

"Hint Okyanusuna filolar gönderebildiği, çeşitli bölgeleri uzaydan denetleyebildiği bir dönemde SSCB'nin 'Basra körfezi çıkışını tutmak' gibi bir planı benimseyeceği görüşü makul gözükmüyor. Bununla birlikte, diğer devletler gibi, SSCB'nin de 'etki alanları' perspektifinden hareket ettiği, bu alanı genişletmenin çeşitli imkanlarını hesaba kattığı söylenmelidir". SSCB Puştular, Beluciler için her fırsatta "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunmuş, bir yandan da Afganistan'la ekonomik ve politik ilişkilerini mümkün olduğu kadar geliştirmeye çalışmıştır".

Daha sonra, darbeye zemin yaratan ilişkileri ele alan Birikim şunları belirtiyor:

"Özellikle 1950'lerin ortalarından itibaren Afganistan'daki Sovyet girişimleri kredileri ve askeri yardımları ABD ve diğer metropollerin aynı türden faaliyetlerini geride bırakmaya başlamıştır. Bu gelişim Afganistan'ın ekonomik ve askeri alanlarda SSCB'ye muhtaç ve büyük miktarlarda borçlu olmasını yol açmıştır.

"SSCB'nin Afganistan üzerindeki ekonomik etkisinin bu ölçüde artması ve giderek politik güçler dengesini belirleyebilir olmasına yol açan koşullar çeşitlidir. Bunlardan hemen göze çarpanı, Afganistan'ın coğrafi durumudur..."

"Çok önemli bir olgu da Afganistan'la Pakistan arasındaki ilişkileri gerginleştiren etnik sorundur. Bu gerginlik SSCB'nin ekonomik etkisinin artmasına neden olmuştur".

Birikim dergisi yazısını bitirirken şunları da söylüyor:

"Afganistan'da rejimin dayanma gücünün askerler, tanklar, jetler ve napalmlar olduğu belirtilmişti. Ancak bunların da hükümeti kurtaracağı şüphelidir. Ülkenin büyük bölümü uzun zamandır gerillaların eline geçmiş bulunuyor. Bu hareketin işi sonuca götürmesinin önündeki en büyük engel 'İslam hareketinin' bütünlükten yoksun olması."

Birlik Yolu Dergisi Homeyni'ye saldırıyor

Emeğin Birliği ve Kitle adlı dergilerin birleşmesinden doğan Moskova yanlısı bir grubun sözcüsü olan Birlik Yolu dergisinin 18 Aralık tarihli sayısında "İran'da Homeyni Şarlatanlığı" başlığı altında İran devriminin önderine saldıran bir yazı yer alıyor.

İran'da "siyasi gücü olan" bir proletarya partisinin yokluğundan dolayı devrimin sadece monarşiyi yıktığı ve halk iktidarını gerçekleştiremediğini belirten Birlik Yolu mücadelenin şimdi de "Homeyni despotizmini hedef alması gerektiğini" söylüyor. Birlik yolunun görüşleri şöyle:

"Homeyni despotizmi Şahtan farksızolarak azgın ve kaba bir şekilde işçi sınıfı ve diğer emekçiler üzerindeki baskıyı yoğunlaştırmaya kalkmış ve halkların kendi kaderlerini tayin etme hakkını çiğneyerek Fars ulusu dışında kalan tüm ulus ve azınlıklar üzerinde bir jenosid ve katliam .. uygulamıştır."

Daha sonra İran'da elçilik işgaline değinen Birlik Yolu, bunun da bir "şarlatanlık" olduğunu söylüyor:

"Sosyal ve siyasal gelişmenin yarattığı ortam, Homeyni'ye bir şarlatanlık şeytanlığı düşündürmüştür. Bu şarlatanlık ise, İran ve dünya kamuoyunu meşgul edecek ve bu arada Homeyni iktidarına konumunu sağlamlaştırmak amacıyla zaman kazandıracak bir olay yaratmaktı."

Daha sonra konumunu açık eylemlerle sağlamaya çalışmanın Homeyni için imkansızlığı iddia edilerek, İslam Anayasasının elçilik baskınının yarattığı ortam olmaksızın onaylanmasının mümkün olamayacağı ileri sürülerek şöyle deniliyor:

"Eğer Homeyni anti-emperyalist bir hareketi başlatmak istiyorsa İran'da emperyalizme ekonomik ve siyasal bakımdan darbe vurmak için daha önemli noktalar vardı. Bunlardan en açık ve somut olanı İran'da bulunan emperyalizmin sermaye yatırımıdır."

Daha sonra Anayasa oylamasını destekleyen Moskovacı Tudeh partisinin tutumuna değiniliyor:

"Tarihin her çağında görülmüştür ki, oportünizm her zaman böylesi sınıfsal saflaşmalarda burjuvazinin ekmeğine yağ sürmekten başka işe yaramamıştır. Homeyni'nin yapmış olduğu bu şarlatanlık İran emekçilerinin büyük bir kesimi... Tudeh'in bilerek ya da bilmeyerek bu şarlatanlık oyununa gelmesini sağlamış ve bu ayrışmada Tudeh doğrudan doğruya burjuvazinin yanında yer almıştır.

Ulusal Sanatın Evrimi

İzmir'de yayınlanmaya başlayan "Yeni Sanat" adlı derginin Aralık 1979 tarihli 3. sayısında Melih Ergen'in "Ulusal Sanat Yolunda" başlıklı araştırmasının ikinci bölümü yer alıyor. Yazının ilk bölümünde Ulusal Sanat konusundaki görüşlerini özetleyen Melih Ergen, bu sayıdaki bölümde ise "Ulusal Sanat"ın evrimini inceliyor. Edebiyat-ı Cedide topluluğunun Fransız emperyalizminin temsilcisi olduğunu iddia eden yazının bazı bölümleri şöyle:

"Edebiyat-ı Cedide temsilcileri Abdülhamit zulmünden ötürü yurtdışında 'asude' bir yaşamı özleyerek kaçma planları yapan, ancak bunu bile beceremeyen, bu ortaklıkla dört elle 'sanat sanat içindir'e sarılanlardır. Yurtdışına kaçamayanlar, yurtdışını içeriye getirmeyi düşünmüşlerdir. Özellikle Fransız emperyalizminin temsilciliğini yapan Edebiyat-ı Cedide'ciler; aşkı, doğayı, kendi yaşamlarını kendi bireycilikleri açısından anlatmışlar, Fransa'da doğan Parnazizmi aynen almışlar, biçimde de ya Fransız şiirini aynen almışlar (sone), ya da Divan nazmını değiştirerek Fransız şiirini serbest nazım biçimine uydurmuşlardır (serbest müstezat). Dilde de Tanzimatçıların birinci evresinin tersine Arapça, Farsça'ya yönelmişlerdir."

"1908 devrimiyle filizlenen ulusal sanat, kurtuluş savaşının güçlendirdiği ulusal bilinçle daha da bileylenerek 'ulusal sanat' dönemine ulaşmaktadır. Gerek kapitalist ilişkilerin, ulusal pazarın yaratılması yolunda gelişmesi, gerekse ulusal bilincin sistemleşmesi açısından Türkiye 'ulusal sanat'ını dönem bakımından 1910'lardan başlamak üzere ele almak gerekir.

"Ayağını 1908 devrimine basan ulusal sanatımız ilk önemli girişimini 1923'e değin süren 'Milli Edebiyat' akımı içinde başlatmıştır. Emperyalizme karşı verilen bağımsızlık mücadelesinin güçlendirdiği ulusal bilinç, Türkiye'nin bir ulus haline gelmesinin koşullarıyla birleştiği anda, ulusal sanatın 'inşaası' için de gerekli koşulları hazırlamış oluyordu. 'Milli Edebiyat' akımı içinde, dar anlamda 'milliyetçiliğe, giderek gericiliğin temsilciliğine ulaşanlarla iç-içe yaşayan ulusal sanatımızın güçlenişini izleriz. Selim İleri'nin Çağdaşlık Sorunları kitabında 'faşist' olduğunu ileri sürdüğü Ömer Seyfettin ile başlayan bu dönem sanatçılarının en ünlüleri Ziya Gökalp, M.Emin Yurdakul, H.Edip Adıvar, M.Akif Ersoy, R.Halit Karay, Y.Kadri Karaosmanoğlu, Peyami Safa, Y. Kemal Beyatlı, F.Nafiz Çamlıbel, Müsahipzade Celal, R.Nuri Güntekin, Y.Ziya Ortaç!..dır.

"Bu dönemin ayırıcı özelliğini; içinde dinci, Turancı, gerici eğilimleri de taşımakla birlikte, esas yönünün emperyalizme karşı olması temelinde gelişen, kişilikli bir ulusal sanatımızın yaratılması yolunda devrimci adımlar atmasında aramak gerekir."

"1939'larda borçlanmalarla emperyalizm geri döner. 1944'de hazırlanan Sanayi Planı iptal edilir. 1947'de Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu çıkarılır. 1948'de İstanbul İktisat Kongresi ile 1923 İktisat Kongresinin karar ve uygulamalarına son verilir. 1945'lerde yasallaşmasına karşın bir türlü uygulattırılmayan Toprak Reformu 1950 Menderes iktidarıyla ortadan kaldırılırken, Köy Enstitüleri de 1946'larda uğradığı değişikliklerden sonra yine 1950'de tümüyle ortadan kaldırılır. Edebiyat-ı Cedide'de kaynağını bulan II. Yeni bu ortamda yeşerir. Marshall yardımlarıyla ülkeye giren Amerikan emperyalizmi de sanat yaşamımızda günümüze değin sürecek olan etkisini yerleştirmektedir.

"Ancak özellikle 1960 devriminden sonra olgunlaşan ve 70'lerden sonra giderek yetkinleşen ulusal sanatımızın devrimci tohumları patlamakta, ulusal sanatımızın uluslararası sanata bağlandığı devrimci uçları boy vermektedir."

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

Futbol Federasyonuna Dr. İskeçe atandı

Cemal Saltık da kıyıma uğradı

Hükümet değişikliğiyle birlikte Genel Müdürlük'e partizanca kıyımlar yapılıyor. Saltık ta kıyıma uğrayan en son Federasyon Başkanı oldu.

ANKARA

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Refaiddin Şahin, Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'ın görevden alınıp yerine Dr. İbrahim İskeçe'nin atandığını açıkladı.

Şahin yaptığı açıklamada Saltık'ın görevden alınmasını "nöbet değişimi" olarak nitelendirdi ve hizmetlerinden dolayı Saltık'a teşekkür etti.

Dr. İbrahim İskeçe uzun yıllar Gençler Birliği ve Fenerbahçe kulübünde futbol oynadı. Daha önceki dönemde federasyon başkanlığı yapan İskeçe Numune Hastanesinde röntgen bölümü şefi olarak çalışıyor.

OLUMSUZ KARŞILANDI

Uzun zamandan beri beklenen bu değişiklik spor camiası içinde Genel Müdürlüğün partizanca kıyımlarının yeni bir halkası olarak değerlendirildi.

Bilindiği üzere hükümet değişikliğiyle birlikte Gençlik ve Spor Bakanlığına ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne yeni atamalar yapılmış ve yukarıdan aşağıya doğru tasfiye hareketi başlamıştı.

Birçok federasyon başkanını ve Genel Müdürlük görevlisini görevden alan Genel Müdür Vekili Refaiddin Şahin'in federasyon başkanlarına yönelik temizleme operasyonuna böylelikle bir yenisi daha eklenmiş oldu.

A.SUAT ÖZYAZICI "BEŞİKTAŞ'IN BİZE BORCU VAR" DEMİŞTİ

G.Akınal, "Trabzon'a bir kuruş borcumuz yok" diyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Bu sezon, Trabzonspor'dan Beşiktaş'a transfer edilen Mehmet Ekşi ve Nejdet'in bono bedellerinin ödenmediği gerekçesiyle bu hafta Trabzon'da yapılacak olan Trabzonspor-Beşiktaş lig maçında oynamalarının engelleneceğini söyleyen Trabzonspor Teknik Direktörü A. Suat Özyazıcı'ya karşılık Beşiktaş Başkanı Gazi Akınal: "Mehmet Ekşi ve Nejdet'in satışı ile ilgili olarak Trabzonspor'a bir kuruş borcumuz voktur" dedi.

Akınal şöyle devam etti.

"Bu borcumuzu çoktan ödedik... Niye daha önce değilde tam maç arifesinde söylüyorlar. Ayıptır sporu spor olarak yapalım lütfen.

"Böyle söylemekle ne yapmak istiyorlar? Bu bence futbolcuların moralini bozmak, psikolojik baskı altında bırakmak için hazırlanmış bir taktiktir.

"Trabzon'da M.Ekşi' de Nejdet de oynayacaktır. Trabzonspor'a bu futbolcularımızdan ötürü bir kuruş bile borcumuz yoktur."

Birçok adayı parlamenter destekliyor

Seyircilerin eğitilmesi için TRT ve basından yardım istendi

Maçlarda sık sık olay çıkması yetkilileri önlem almaya zorluyor...

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, seyircilerin eğitilmesi için TRT'den ve basın kuruluşlarından yardım istedi.

Bakan Asal, gönderdiği yazıda başta TRT olmak üzere olumsuz tezahüratın saha içi ve saha dışı güvenliğin belirli ölçüde kontrol altına alnabileceğini vurguladı.

Bakan Asal, TRT Genel Müdürlüğüne gönderdiği yazıda özetle şunları söyledi:

"Bakanlığımız, gençliğin, spor çevrelerinin, sporu sevenlerin, seyircilerin, kültürel gelişimi için tüm yayın organlarından yararlanılması kararını aldı-

"Bakanlığımız kültürel gelişimin yanında, olumsuz tezahüratın saha içi ve saha dışı güvenliğin bu suretle belirli ölçüde etki altına alınacbileceği kanatine de varmıştır.

"Olumlu yönde alınacagını umut ettiğimiz kararınızın en iyi biçimde gerçekleşebilmesi amacıyla Bakanlığımız kuruluşlarının TRT'ye yardımcı olacağının da bilinmesini rica ederim"

Orta oyunu

–Serpil Hamdi Tüzün'e göre, son maçlarda kötü sonuçlar alan Beşiktaş'ta defans ve ofans başarısızmış.

–İyi ama geriye sadece orta saha kalıyor. Yoksa Beşiktaşlılar orta oyunu mu oynuyorlar?

CÜCE

SEDAT ÜRETEN

Çözüm içinde çözümsüzlük

Bekliyoruz bakalım, Şeref Stadının sağlık koşullarının elverişsizliği nedeni ile kapatılması, sorunu çözümleyecek mi? Stadın yeniden ne zaman spora açılacağı merak konusu. Daha doğrusu açılacak mı yoksa iyiden iyiye gübreleşmesine neden olan hayvanlara mı tahsis edilecek?

Eğer sağlık koşulları kötü olan stadlar ve salonlar bu nedenlerle kapatılacak olursa, üzülerek belirteyim ki bir süre sonra spor yapacak yer bulmakta güçlük çekeriz. Başta zaten spora kapalı olan Ali Sami Yen Stadı vardı. Şimdi ona bir de Şeref Stadı eklendi. İkisi de kapalı. Ali Sami Yen harabe halinde olduğundan yeniden spora açılmak için yüklüce miktarda parayı gerektiriyor. Şeref Stadı ise bir başka türlü. Müsabakalardan geriye kalan zamanlarda barınan hayvanların gübreleri nedeni ile zemindeki toprak mikrop üreten bir çiftlik haline gelmiş. Zemini temizlemek için neler yapılabileceği konusuna değinen yetkililer, ya zemin toprağının yenileneceğini ya da yakılmak sureti ile mikroplarından arındırılacağını söylüyorlar. Ama bu işlemi yaparken ne kadar süre geçeceğini söylemiyorlar.

Staddaki sağlıksız koşulların nedeni ve nasıl giderileceği bilindiğine göre en kısa zamanda gereken yapılarak, Şeref Stadının spora hizmeti sağlanmalıydı. Oysa görüyoruz ki "Biz kapatalım da günün birinde gerekeni yapar hizmete açarız" demekle çözüm içinde çözümsüzlük yaratılıyor.

Şeref Stadı olayını ortaya koyan gazete geçtiğimiz günlerde Güngören Spor Salonu ile ilgili bir başka sorunu ortaya koydu. Gelişmeler nasıl sonuç verecek merakla bekliyoruz. "Bu salonun spor dışı amaçlarla kullanılmasına engel olamıyoruz" diyerek acaba onun da mı kapısına kilit vurulacak?

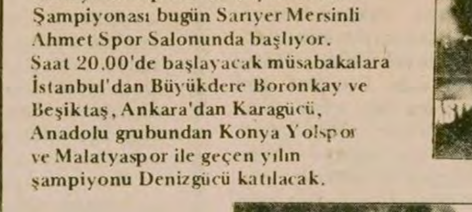
Herhalde böyle olması gerekmiyor. Bir kez daha tekrarlıyoruz ki koşulları kötü diye tesislerin kapısına kilit vurmak çözüm getirmez. Yoksa dün kapatılan Şeref Stadını yarın kapatılacak olan Güngören Salonu takip eder, onu da soyunma odası, koridor ve kalorifer dairelerinde farelerin cirit attığına sporcu olarak bizzat tanık olduğumuz Spor ve Sergi Sarayı izler ki gönül hiçbir zaman bunu arzu etmiyor.

Bakan Talat Asal'ın yerinde bir deyişine göre, "İcracı çare bulandır". İcracılarımız nasıl bir tutum izleyecekleri konusunda kesin tavırlarını en kısa zamanda ortaya koymalıdırlar.

Türkiye Kulüplerarası Boks Birinciliği başlıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Kulüplerarası Büyükler Boks Şampiyonası bugün Sarıyer Mersinli Ahmet Spor Salonunda başlıyor. Saat 20.00'de başlayacak müsabakalara İstanbul'dan Büyükdere Boronkay ve Beşiktaş, Ankara'dan Karagücü, Anadolu grubundan Konya Yolspor ve Malatyaspor ile geçen yılın şampiyonu Denizgücü katılacak.

Taçspor-İTÜ karşılaşması öncesinde İTÜ'lü sporcular seyircilere armağan zarflar attı. Fotoğrafta zarfı açan bir grup seyirci. (Fotoğraf AYDINLIK)

İTÜ'lü hentbolcular seyircilere armağan dağıttı

İstanbul Hentbol Liginde şampiyonluğa oynayan İ.T.Ü. Hentbol Takımı oyuncuları Taçspor ile oynadıkları önemli maçtan önce armağanlar dağıtarak seyircilerin yeni yıllarını kutladılar. İ.T.Ü'lülerin İ.T.Ü. amblemi, anahtarlık ve yeni yıl kutlama kartlarından oluşan armağan paketleri seyirciler tarafından kapışıldı. Seyirciler bordo-beyazlı hentbolcuların bu jestine, karşılaşma boyunca İ.T.Ü'yü destekleyerek karşılık verdiler.

ASDF Genel Başkanı Sümer:

"Demokratik yönetimin kurulmaması, spor politikasının saptanmaması doğru yolun bulunmasını olanaksız kıldı"

Rıza Sümer

ANKARA(THA)

Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Genel Başkanı Rıza Sümer geçmiş yıllarda olduğu gibi 1979 yılında da tüm amatörleri yılın sporcusu seçtiklerini açıkladı.

Kararın, Federasyon Yönetim Kurulunda oybirliği ile alındığını kaydeden Rıza Sümer yeni yıl nedeniyle şunları söyledi:

"Sporumuzun çağın gelişiminin çok tersine 1970'lerde çıkmazlara ve açmazlara girdiği yadsınmaz bir olgu-

"Sporda tercihler yeteneğe göre değil politik seçenekler göre yapılmıştır. Geride bıraktığımız 10 yıl Türkiye'nin sık sık hükümet değişikliklerine uğraması, politik dalgalanmalar ve yönetimlere genellikle tabandan kopuk kişilerin getirilmesi, ancak sistemin yani düzenin aynı kalması açısından büyük bir kayıptır.

"Spor yönetiminin tek merkezden ve spor dışı seçeneklerle yürütülmesinin yanında, sporda demokratik yonetimin kurulamaması, spor politikasının saptanamaması, kulüplerin, spor örgütlerinin ve gerçek spor adamlarının yönetimde söz sahibi edilmemesi sporda doğru yolun bulunmasını olanaksız kılmıştır.

1. Ligde geçen hafta

Trabzonspor liderliğini perçinledi

Karşılaşmaların kış ortasında bulunmamıza rağmen genellikle futbola müsait sahalarda yapıldığı söylenebilir.

Sekiz maçta onaltı takımın attığı gol toplamı 18. Bu sayı oynadığımız futbolun kalitesine ve lig başından bu yana her hafta atılan gol sayısına göre normal sayılır.

En az gol yiyen ve namağlup ünvanını sürdüren Trabzonspor deplasmanda aldığı galibiyet ile liderliğini perçinlemiş oldu.

En çok gol atan, aynı zamanda en fazla galibiyet alan Rizespor, Galatasaray galibiyeti ile puan cetvelinde ikinciliği yükseldi.

Takımlar arasındaki puan farkları göze batacak gibi değil.. Liderle onuncu sıraya kadar olan takımlar arasında 3-5 puan, onbirinci ile sonuncuya kadar olan takımlar arasında 1-2 puan fark görülmektedir. Bu görünüş, güç ve oyun bakımından takımların eşit olduklarını gösterir.

Geçen haftanın en başarılı takımı hiç şüphesiz Trabzonspor. Ancak son maçında dört gol yiyerek yenilen Fenerbahçenin üç genç futbolcuya yer vererek değişik bir takımla Bursaspor'u yenmiş olması da başarı sayılır.

Son maçlarında çok iyi görünen Galatasaray, Rizespora yenilince yine alt sıralara düştü. Futbolda az da olsa şansın yeri vardır. Ancak 17. dakikada bir gol yiyen takımın yetmiş üç dakika boyunca bir gol bile atamamasına yalnızca şanssızlık neden olamaz.

Zonguldakspor, Beşiktaş'ı yenmekle durumunu oldukça düzeltti. Kendi sahasında Diyarbakırsporla oynayacağı maçı da kazanırsa durumu daha da iyiye gidecektir. Beşiktaş ise bu yenilgi ile şampiyonluk iddiasından kopmaktadır. Son maçını Trabzon'da oynayacak olan Beşiktaş yenildiği takdirde iddiasından büsbütün uzaklaşmış olacak.

HAFTANIN GÖRÜNÜŞÜ

Haftanın Takımı: Trabzonspor.

Haftanın futbolcusu: Arif (Trabzonspor),

Haftanın kareası: Arif (Trabzonspor, Müjdat (Fenerbahçe),

K. Ahmet (Burşaspor), Mahmut (Orduspor),

Haftanın Karması: Şenol (Trabzonspor)- Müjdat (Fenerbahçe),

Esat (Kayserispor), Arif (Trabzonspor), Muzaffer (Zonguldakspor)- İsa (Zonguldakspor), Hüseyin (Rizespor),

K. Ahmet (Bursaspor), -Selahattin (Trabzonspor), Mahmut (Orduspor), İsmail (Fenerbahçe)...

Haftanın Hakemi: Hilmi Ok (Gaziantepspor- Trabzonspor)...

PUAN DURUMU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzonspor	14	5	9	-	11	5	19
Rizespor	14	7	2	5	19	16	16
Altay	14	5	6	3	15	12	16
Beşiktaş	14	5	5	4	15	14	15
Göztepe	14	5	5	4	15	15	15
A. Demirspor	14	5	4	5	17	13	14
Gaziantepspor	14	5	4	5	12	11	14
Fenerbahçe	14	6	2	6	16	17	14
Orduspor	14	4	6	4	13	14	14
Eskişehirspor	14	3	8	3	11	12	14
Zonguldakspor	14	3	7	4	11	10	13
Bursaspor	14	4	5	5	11	13	13
Adanaspor	14	4	4	6	12	13	12
Galatasaray	14	2	8	4	10	13	12
Diyarbakırspor	14	4	4	6	11	16	12
Kayserispor	14	1	9	4	7	12	11

Rusya yeni...

(Baştarafı 1. sayfada)
gal edip iki diplomatı rehin aldılar.

Batı Almanya başkenti Bonn'daki Afgan Elçiliği de protestocular tarafından işgal edildi.

* * *

Kabil'in dış dünya ile telefon ve teleks bağlantısı hâlâ kesik olmasına rağmen Kabil Uluslararası Havaalanı ulaşıma açıldı ve Hindistan başkenti Yeni Delhi'den birçok gazeteci Kabil'e geldi.

Afgan başkentinden son gelen haberlere göre, işgalin birinci haftasında Rus birlikleri gerek kentlerde,gerekse kırlık alanlarda büyük çaplı ve örgütlü bir direnişle karşılaşıyorlar.

AFP muhabiri, Rus ordusunun Kabil'e hakim olamadığını bildirdi. Afgan ordusunun işgalci birliklere karşı direnmesi üzerine, Rus askerleri Kabil'in birçok stratejik semtini 'Yasak bölge' ilan ettiler. Bu arada garnizonlarına hapsedilen Afgan ordu birliklerinin birer birer ayaklanarak kentlerdeki çatışmalara katıldığı bildiriliyor.

Çatışmaların çok sert geçtiği ve her iki tarafın da ağır kayıplar verdiği gelen haberler arasında yer alıyor.

Bu arada Begram hava üssünden kalkan Sovyet MİG'leri Müslüman gerillaların denetimindeki Nuristan, Kunar,Badakşan, Bamyan ve Paktia eyaletlerine bomba yağdırdı. Buna rağmen, Müslüman gerilla birliklerinin Celalabat, Faysalabad ve Herat içindeki çatışmalardan da yararlanarak bu kentlerin iç semtlerine kadar girdikleri bildiriliyor.

Ajanslar, Afgan ordu birliklerinin Rus işgalci birliklerine karşı örgütlü ve koordine bir şekilde direnmelerine dikkat çekiyor.

Öte yandan Müslüman gerilla örgütleri İslamabad'ta yaptıkları ortak bir açıklamada, Babrak'ın 'silahları bırakın' çağrısına uyulmasının sözkonusu bile olamayacağı belirtildi. Bildirinin sonunda "Afganistan Rus işgalinden kurtulana kadar savaşacağız" denildi.

AFGAN KURTULUŞ CEPHESİNİN AÇIKLAMASI

Müslüman gerilla örgütlerinden, Afganistan Milli Kurtuluş Cephesinin bir sözcüsü Fransa Radyosuna verdiği demeçte, Afganistan'ın Sovyet işgaline karşı sonuna kadar direneceğini bildirdi. "Bir yanda Rus işgalcileri, öte yanda Afganistan ve bütün hür dünya var" şeklinde konuşan örgüt sözcüsü, bütün dünya ülkelerini Afgan mücadelesini desteklemeye çağırdı. Sözcü Rus işgalinden sonra 38 bin kadar Afganlının sınırı geçerek Pakistan'a iltica ettiğini de açıklamasına ekledi.

Suudi Arabistan hükümeti, Pakistan'daki Afgan mültecilerine yaptığı yardımı artırma kararı aldığını açıkladı.

YENİ DELHİ'DE PROTESTO GÖSTERİSİ

Hindistan başkenti Yeni Delhi'de göstericiler, Rusya'nın Afganistan'ı işgalini protesto eden bir gösteri düzenlediler. 60 kadar Afganlı genç Yeni Delhi'deki Afgan Elçiliğine kadar girmeyi başardı ve iki Afgan diplomatını rehin aldı. TSİ 12.00'ye kadar, konu ile ilgili ayrıntılı bilgi alınamadı.

Öte yandan Hindistan ve Pakistan yetkilileri arasında yapılan bir görüşmede, İslamabad ve Yeni Delhi yönetimlerinin ABD ile aralarında olan anlaşmazlıkların giderilmesi istendi. Özellikle Pakistan heyeti, Afganistan'ın işgal edilmesinden sonra artan tehlikeye dikkat çekerek,Pakistan'ın bütün diğer ülkelerle işbirliğini güçlendirmesi gerektiğini belirtti.

BABRAK YİNE BANTTAN DEMEÇ GÖNDERDİ

İktidarda bulunan Afganistan Demokratik Halk Partisinin kuruluşunun 15. yılı nedeniyle Kabil Radyosuna banttan bir demeç veren Babrak Karmel, yeni yönetimin Sovyetler Birliği ve diğer 'barışsever' ülkelerden acil olarak yardım istediğini açıkladı. Babrak, Etyopya, Angola, Küba ve Filistin'in Afganistan'a yardım edebileceğini öne sürdü. Sovyet işgalinin ve 27 Aralık kanlı darbesinin BM Anayasasına aykırı olmadığını iddia eden Babrak, 'Sovyet-Afgan İyi Komşuluk ve İşbirliği' anlaşmasının yürürlüğe girdiğini hatırlattı. Babrak demecinde daha sonra şunları söyledi: "Bu harekat, başında ABD'nin bulunduğu emperyalist düşmanları etkisiz hale getirmiştir".

Babrak, 'dış saldırı tehditleri' sona erene kadar Sovyet askerlerinin Afganistan'da kalacağını açıkladı.

Bu arada, Afganistan'daki partilerin liderleriyle bir toplantı yapan Karmel, ABD Başkanı Carter'ı Afganistan'ın içişlerine karışmakla suçladı.

Kabil Radyosu dünkü yayınında Afgan hükümetinin bir siyasi af çıkaracağını ve affın tarihini yakında açıklayacağını bildirdi. Açıklamaya göre, Amin yanlıları ve yeni yönetime direnenler bu aftan yararlanamayacaklardır.

İZVESTİA SUÇLUYOR

Sovyet hükümetinin yayın organı 'İzvestia' gazetesi önceki günkü sayısında, Mısır ve ABD'nin yanısıra Çin, Pakistan ve İngiltere'yi de suçladı. Rus gazetesi, sözkonusu ülkelerin Pakistan'daki Afgan mülteci kamplarında sabotajcılar yetiştirip Kabil'e gönderdiğini iddia etti.

Diğer Sovyet basın-yayın organlarında da, ABD ve Batılı ülkelere karşı sistemli bir propagandaya ağırlık verildiği dikkat çekti.

TEPKİLER SÜRÜYOR

Afganistan'ın Sovyet birlikleri tarafından işgal edilmesine karşı uluslararası çapta geniş tepkiler sürüyor. Birçok devlet başkanı yeni yıl dolayısıyla yayınladığı mesajlarda, işgali yeniden kınadı, barış ve istikrarın sağlanmasını istedi.

Papa 2. Jean Paul, 'Dünyamızda bir nükleer savaş tehlikesine' dikkat çekerken, hiç bir ülkenin başka ulusların iç işlerine karışmaması gerektiğini belirtti.

Alman Başbakanı Schmidt, 'Afrika ve Asya'daki istikrarsızlığın tehlikeli boyutlara ulaştığını' söyledi.

İtalyan Devlet Başkanı Pertini de bütün ulusların dış müdahale olmaksızın hürce yaşamalarını dilerken, 'Terör ve anarşi İtalya'yı seçmiştir' dedi.

Çin Başbakan Yardımcısı Deng Siaoping, yeni yıl mesajında, barış ve istikrarın sağlanması için hegemonyacılığa karşı mücadelenin önemine dikkat çekti.

Kamboçya Devlet Başkanı ve Başbakanı Khieu Samphan, Vietnam işgalini mutlaka kıracaklarını belirtirken, hegemonyacı güçlerin yeni girişimlerinin sonuçsuz kalmaya mahkum olacağını söyledi.

Dünya İslam Kongresi İkinci Başkanı Muhammed Nasır, bir açıklama yaparak Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a karşı giriştiği askeri harekatın İslam ülkeleri tarafından sert tepkiyle karşılaşacağını söyledi.

(Afganistan'la ilgili diğer bilgiler 3. sayfada)

TELEVİZYON

19.00 HABERLER

19.05 GÖKKUŞAĞI

Programın bir kitabımız var adlı bölümünde, Samed Behrengi'nin yazdığı "Bu Gelen Köroğlu'dur" adlı kitaptan seçilen bir bölüm tanıtılacak.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 SAZ ESERLERİ

20.50 ÖLOMO YAŞAYAN KENT- AHLAT

Türk sanatının önde gelen merkezlerinden biri olan "AHLAT" tanıtılıyor.

21.25 TELEVİZYONCULAR

Programın "BİZİM AMERİKA'YI KURTARAN KIZ" adlı 1. bölümünde, bir TV Kuruluşunda çalışanların hem özel hem meslek yaşamları anlatılıyor.

22.15 BALE

22.55 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Ezgi Kervanı
05.30 Şarkılar
06.30 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Halk Müziğine Gönül Verenler
09.20 Fındıktan Pamuğa
09.40 Arşivden Mikrofona
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Saz Eserleri
14.32 Dağarcığımızdan
15.01 Şarkılar
15.15 Birimizin Derdi
15.35 Hafif Müzik
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
19.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
20.02 Sılaya Dönüş
20.22 Türküler
21.02 Radyo Tiyatrosu
22.40 Şarkılar
23.00 HABERLER
23.10 Gece Konseri
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
01.00 Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Şarkılar
10.30 Biz Yaşlılar
10.50 Türküler
11.10 Şarkılar
12.20 Şarkılar
12.35 Türk Düğün ve Gelenekleri
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Yurttan Sesler
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Bölge Sanatçılarımız
17.30 Küçük Konser
18.00 Bir Dilden Bir Telden
18.50 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Şarkılar
20.30 Denizden Gelen
20.50 Şarkılar
21.15 Türküler
21.30 Barok Müzik
22.45 Hafif Müzik
23.00 Türküler
23.35 Türk Hafif Müziği
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Bando Müziği
08.15 Sabah Konseri
09.03 Küçük Konser
10.00 Çeşitli Sololar
11.00 Öğleye Doğru
12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Müzik Dünyasından
17.06 Sizler İçin
18.00 Gençlerle Müzik
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Klasikleri
21.00 Büyük Eserler
22.09 Gecenin Getirdikleri
23.00 Perşembe Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Uyarı...

(Baştarafı 1. sayfada)
mak istemiyorum. Yalnız ortada ciddi bir durum vardır. Herkes, yorum yapacaktır. Biz meseleyi hükümette, Genel İdare Kurulunda ve gruplarımızda görüştükten sonra davranışımızı ortaya koyacağız. Bunu soğukkanlılıkla yapacağız."

Türkiye'nin getirildiği bu durumdan kendilerinin sorumlu olmadığını savunan Demirel, CHP yi eleştirerek 11 Aralığa kadar CHP'nin komisyonlara üye vermediğini söyledi. Demirel, "Meclisler yasa yapar, hükümetleri denetler, ülkeyi hükümetler idare eder. Milli güvenlikle ilgili tedbirleri ise, MGK tespit eder. Hükümetlere tavsiye eder, MGK 29 Kasım ve 18 Aralık 79 tarihlerinde toplandı. Ülkenin meselelerini konuştu. Durum buyken yeni ve ciddi bir vaziyetle karşı karşıyayız" dedi.

Öte yandan Demirel, Cumhurbaşkanı ile görüşmesinden sonra kendisine "Efendim, istifa etmeye niyetiniz yok, diyebilir miyiz" şeklindeki soruya da "Hayır, hiçbir şey söylemiyorum, yorum yapmıyorum" diye cevaplandırdı.

Süleyman Demirel saat 12.30'da Bakanlar Kurulunu toplayarak uyarı mektubu konusunda açıklayıcı bilgiler verdi. Toplantı 1,5 saat kadar sürdü.

KOMUTANLARIN AÇIKLAMASI

Ordunun görüşlerini bildiren ve Genelkurmay Başkanının Cumhurbaşkanına sunduğu "uyarı mektubu"nun ön yazısında komutanlar ülkenin içinde bulunduğu durum konusunda değerlendirmelerini açıkladılar.

Uyarı mektubunun giriş yazısında şu görüşler yer alıyor:

"Ülkemizin içinde bulunduğu ortamda devletimizin bekası, milli birliğin sağlanması, halkın mal ve can güvenliğinin temini için anarşi, terör ve bölücülüğe karşı parlamenter demokratik rejim içerisinde Anayasal kuruluşların ve özellikle siyasi partilerin Atatürkçü milli bir görüşle müştereken tedbirler ve çareler aramaları kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görülmektedir.

"Milli Güvenlik Kurulunun muhtelif toplantılarında bu konuda alınan kararların muhalefete mensup siyasi partilerin kısır tutum ve davranışları yüzünden olumlu sonuçlara götürülemediği yüksek malumlarınızdır. Kuvvet Komutanlarıyla yaptığım son gezilerimde Ordu ve Kolordu Komutanı seviyesindeki general ve amirallerle görüşmelerimde milli birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyulduğu bu dönemde süratle bir sonuca ulaşabilmek için gerekli tedbirlerin müştereken tespiti amacıyla tüm Anayasal kuruluşlar ve siyasal partilerin bir kere daha uyarılması bütün komutanlarca müştereken dile getirildi."

MUHSİN BATUR

12 Mart muhtırasında imzası bulunan Muhsin Batur, uyarı mektubu üzerine "konuların hal yeri Meclis'tir. Meclis buna yanaşmazsa ikaz beklenir. Bu bir ikazdır" dedi.

METİN TOKER

Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörü Metin Toker yaptığı açıklamada uyarı mektubunu "sağlıksız gidişe, sağlık arayışı" olarak niteledi. Toker sözlerine şöyle devam etti: "27 Mayıs'a nazaran 12 Mart ne idiyse, 12 Mart'a nazaran 1 Ocak odur. Masaya yumruk vurmak değildir, ama, bir mırıltı da değildir. Bu, son derece ciddi bir uyarıdır.

NUH KUŞÇULU

İTO Başkanı Nuh Kuşçulu uyarı mektubu hakkında "Türk Silahlı Kuvvetlerine bu açıklamaları için teşekkür ederim. Hepimiz milletçe bu endişeler içindeyiz. Düşüncelerimize tercüman olunmuştur. İnşallah politikacılarımız ve siyasilerimiz bu ihtara uyarlar" dedi.

FAHRİ ÖZDİLEK

Milli Birlik Grubu Başkanı Tabii Senatör Fahri Özdilek, 1 Ocak Uyarı Mektubu için teneffüs ettiğimiz hava bu zemini hazırladı" dedi.

Komutanların "uyarı"sı

(Baştarafı 1. Sayfada)
Kolu ve Türkeş de özgürlüklerin ayaklar altına alındığı, parlamentonun yokedildiği dikta rejiminin kurulduğu bir ortam için çalışıyorlar.

Türkiye'yi özgürlük mü, yoksa ülke bütünlüğü mü gibi bir ikilem karşısında bırakmamak gerekir. Çünkü özgürlük ve birlik ayrılmaz bir bütün oluşturur. Anarşiyi yenecek ve bölgemizde artan Sovyet tehdidini alt edecek olan birleşmiş bir Türkiye'dir. Halkın baskı altına alındığı, parlamentonun tehdit altında tutulduğu ve özgürlüklere kilit vurulduğu bir ortamda birliği savunmak ve sağlamak mümkün değildir.

Önümüzde milli seferberlik görevi durmaktadır. Moskova'nın ve MHP'nin yarattığı kargaşalık karşısında bütün milleti birleştirecek net siyasetler tespit etmeliyiz. AP'nin ve CHP'nin gittikçe büyüyen tehlike karşısında hâlâ vurdumduymazlıktan kurtulamamış olmaları hatalı fikir ve eğilimlere de güç vermektedir. CHP içinde sol kanat adı verilen milletvekillerinin, AP içinde MHP ile uzlaşma eğilimlerinin, iki büyük partinin bir araya gelmesini engelleyen tutumları, parlamentoyu sınırlandırmak isteyen düşüncelere yardımcı olmaktadır. CHP ve AP kendi içlerindeki bu bölücü eğilimleri bir an evvel halletmek zorundadırlar.

Hep birlikte ülkemizin savunmasını güçlendirecek, anarşiyi yenecek tedbirler üzerinde kafa yoralım. Ülkemizi daha büyük kargaşalıklara sürükleyebilecek, birliği zayıflatacak tutumlardan dikkatle kaçınmalıyız. Unutmayalım ki tepemizde dünyanın en tehlikeli emperyalisti Sovyetler Birliği fırsat kollamaktadır.

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)
Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları adına kendisine iletilen yazıyı kendilerine okuduğunu söyleyen Ecevit "Ben dilerdimki, iş bu noktaya gelmeden önce iki büyük parti arasında zorunlu bir diyalog kurulabilsin. Bu konudaki iyi niyetli, yapıcı çağrılarımıza olumlu bir yanıt verilsin. Fakat maalesef bu fırsat kaçmıştır." dedi. CHP olarak Türkiye' nin karşısında bulunduğu ağır zorlukların farkında olduklarını, ekonomik konularda mümkün olmasa bile iç güvenlik konusunda partilerin birlikte hareket etmelerinin demokratik rejimin gereklerinden olduğuna değinerek şöyle dedi:

"Bu konuda muhalefete düşen görev, ülkede gerilimi artırmaktan kaçınmaktır. Bizim hükümetimiz dönemindeki muhalefetten farklı olarak CHP, bu konuda üstüne düşeni fazlasıyla yapmaktadır. Gerilimi artırıcı davranışlardan özenle kaçınmaktadır."

Hükümete destek olan partilerin bile CHP' den daha sert bir muhalefet çizgisi izlediğini, CHP'nin artan ekonomik zorluklara rağmen kimseyi kışkırtmadığını ve direnişe çağırmadığını söyleyen Ecevit, bugüne kadar diyaloga açık olduklarını ve diyalog isteklerini dile getirdiklerini belirterek, şöyle dedi:

"Şu ana kadar Demirel'den hiç bir yanıt gelmedi benim çağrılarıma. Sayın Cumhurbaşkanının huzurunda yaptığımız görüşmede de gelmedi."

İki büyük partinin demokrasi ve devleti korumada izlenecek tutum konusunda ortak bir yaklaşıma varmalarına diyalog eksikliğinin engel olduğunu belirten Ecevit, AP'nin halen şiddet eylemcilerinden bir kesimini görmezden gelmeye devam ettiğini söyledi. Ecevit, genel yaklaşım dışında yasal önlemler üzerine bir diyaloga hazır olduklarını da belirtti.

Ecevit, "Daha önce verilen böyle bir mektuba tepki göstermiştiniz. Şimdi ise normal karşılıyor gibisiniz" sorusuna ise, "Normal karşılamıyorum, bunalımın yeni bir aşamaya girdiğine işaret ediyorum" karşılığını verdi.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Cumhurbaşkanı ile görüşmesinden sonra, Mecliste konuyu değerlendirmek üzere dün öğleden sonra Genel Yönetim Kurulu, Meclis ve Senato Grup Başkanvekilleri, Senato ve Meclis Grup Yönetim Kurulları ile toplandı.

Daha sonra Ortak Grup da bu konuyu görüştü.

Ecevit ortak grupta yaptığı konuşmada, "Bunalım yeni ve daha ileri bir aşamaya ulaşmıştır" görüşünü tekrarladı. Ecevit "Bu aşamada bize düşen görev böyle bir uyarı metninden, girişiminden önce başlatmış olduğumuz sonuca ulaşmaktır" diyerek Meclis gündemine onaylamadıkları şekilde gelmiş olsa da gündemdeki tasarılar üzerine Mecliste herhangi bir gecikmeye neden olmadan müzakerelere demokratik katkıları yapmak gerektiğini söyledi.

Erbakan...

(Baştarafı 1. Sayfada)
tünden daha kötü şartlar getirir. Bu bir gerçektir. Temenni ederim ki, böyle bir koalisyon denemesine kalkışılmaz." dedi.

Aylık basın toplantısını Ocak ayının 12 sinde düzenleyeceğini de belirten Erbakan özellikle anarşi üzerinde durdu ve AP hükümetini sert bir dille eleştirdi.

Erbakan, komutanların uyarısı ve Cumhurbaşkanının AP ve CHP liderleriyle görüşmesi konusundaki sorulara şöyle cevap verdi: "Cumhurbaşkanı iki partinin liderleri ile görüşebilir. Komutanlar da bu memleketin evlatlarıdır. Memleket meseleleri ile ilgili bazı arzularını dile getirmişlerdir. Mühim olan bu arzuların çözümü neredediri?"

Erbakan Komutanların uyarısı konusunda "MSP'nin gazetelerde açıklanandan öteye hiç bir malumatı yoktur. Bugüne kadar Adalet Partisi ne zaman iktidara geldiyse, arkasından bir buhran dönemine girilmiştir. AP hükümetinin çok kısa bir sürede böyle bir buhrana girmesi üzüntü vericidir" dedi.

Erbakan, anarşi yasaları ile ilgili olarak bunların esas olarak hiç bir yarar getirmeyeceğini, çünkü yasalarla istenen bütün yetkilerin Sıkıyönetim Kanununda olduğunu belirterek, "Parlamento görevini yapmıştır. Sıkıyönetimi uzatmak suretiyle bu hükümete yetkileri zaten vermiştir. Eksiklik hükümetlerin zihniyetindedir" diye konuştu.

Hükümetin anarşinin köküne inmede hiç bir ciddi havası olmadığını da belirten MSP Genel Başkanı, "İki ay sonra milletimiz bu hükümetten ümidini kesme noktasına gelmiştir. Bir kere silahlı eylem nereden gelirse gelsin karşı olmak gerekir. Bu hükümet bu bakımdan tenkid edilmektedir" dedi.

CHP yönetimi hâla susuyor

ANKARA(ÖZEL) RUS birliklerinin Afganistan'ı işgal etmesi karşısında CHP yönetiminin suskunluğu sürüyor. Şimdiye kadar, sadece Genel Başkan Ecevit, olayı "endişe verici" olarak nitelemekle yetinmişti.

Bu konuda görüşlerini almak istediğimiz CHP'lilerden Orhan Birgit ve Mehmet Sönmez işgale karşı çıkarken diğer CHP'liler ise suskunluklarını korumaya devam ettiler.

İKİ TEPKİ

Mehmet Sönmez (CHP Hatay Senatörü)

"Adı ne olursa olsun, ne için yapılırsa yapılsın ulusların bağımsızlıklarının korunmasından yanayım.

"Mücadeleyi Afgan halkı verecek ve yapacaktır. Demokrasi ve özgürlükleri koruyacağız, kurtaracağız diye müdahaleciliğin ötesinde bir tavır içe sindirilemez. Ulusların bağımsızlığına ve egemenliklerine mutlaka saygı gösterilmelidir."

Orhan Birgit (CHP İstanbul Milletvekili)

"Afganistan istilaya uğramıştır. Tasvip etmenin imkanı yok. Kimden ve hangi koşullarda olursa olsun, böyle bir olay tasvip edilemez."

DİĞER CHP'LİLER

Deniz Baykal (Antalya Milletvekili)— "Şimdilik bir şey söylemeyeceğim. Açıklama yapacağım zaman sizi ararım."

Sami Gökmen (Muğla Milletvekili)— "Ben her türlü istilaya karşıyım. Genel Başkanım açıklama yapmadan demeç veremem."

Avni Gürsoy (Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Zonguldak CHP Milletvekili):

"Çok kaygı verici bir gelişme olarak değerlendiriyorum. CHP olarak Genel Başkanımızın da görüşü bu idi. Hatta daha da kaygı verici boyutlar kazanabilir. Dikkat ve soğukkanlılıkla izlemek ve değerlendirmek gerekir. Yetkili organlarımızın meseleyi görüşmesinden sonra önemli bir açıklama yapılacaktır."

Veli Zeren (Yozgat Milletvekili):

"**Sağlıklı birşey alamadık. Bilmediğim için de bir açıklama yapamayacağım. İnanılır birşey yok. Kesin resmi birşey yok.** Bunun yanında da hangi ülke olursa olsun bir bağımsız ülkenin içişlerine müdahaleyi kınarız. Müdahale ne şekilde, hangi anlaşmaya dayanarak olmuş bunları bilemiyoruz."

AP İZMİR MİLLETVEKİLİ ŞİNASİ OSMA'NIN AÇIKLAMASI

AP İzmir Milletvekili Şinasi Osma, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı istila etmesini kınadığını belirterek, istila politikasının petrol bölgesine sarkma arzusundan geldiğini söyledi.

Osma, Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından istilasına ilişkin sorumuza şu yanıtı verdi: "İstila politikası Güneydoğu bölgesine, bilhassa petrol bölgesine sarkma arzusundan geliyor. İçişlerine müdahale sayılır. Bu tutum ve davranışı kınıyorum. Amerika karşı bir davranışta bulunmazsa Rusya ilerler. Amerika'nın bu saldırı karşısında çıkışta bulunması gerekir.

"Bu durum ülkemiz açısından da tehlike arzediyor. Bu istila 'Bu olay Afganistan'da oldu' diye geçiştirilemez. Hassasiyetle üzerinde durulması gerekiyor. Türkiye'de kimsenin de bu istilayı tasvip edeceğini sanmıyorum."

TÜRK–İŞ İCRA KURULU AFGANİSTAN İŞGALİ'Nİ GÖRÜŞÜYOR

Türk-İş İcra Kurulunun bugün yapacağı toplantıda, Rusya'nın Afganistan'ı işgal etmesini görüşeceği öğrenildi.

İcra Kurulu toplantısında ayrıca Afganistan mültecilerine yardım konusunun da ele alınacağı ve toplantı sonunda bir açıklama yapılacağı bildirildi. Türk-İş'in Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilmesine karşı çıkması bekleniyor.

HALİL KARAATLI (AP BURSA MİLLETVEKİLİ)

AP Bursa Milletvekili Halil Karaatlı dün Mecliste yaptığı gündem dışı konuşmada,Afganistan'ın işgal edildiğini söyledi.

Rusya'nın Afganistan'da darbelerle kendine bağlı bir rejim kurmasına rağmen, bunu yeterli görmediğini ifade eden Karaatlı, işgali kınamayanlara seslenerek "Nerdesiniz sahte demokratlar, nerdesiniz demokrasi sahtekarları" şeklinde konuştu.

YAZAR RAUF İNAN "RUSLARIN AFGANİSTAN'A BU SALDIRISI KABUL EDİLEMEZ"

"Çocuk yaşımdayken Urfa'da Kurtuluş Savaşını yaşadım. Urfa bir kenttir. Büyük bir devletin, Fransa'nın işgalindeydi. Çocuk yaşında bir savaşın ne olduğunu yaşamamış olanlar, yaşamış olmanın ne demek olduğunu bilmezler.

"Bir gün, o zamanki Valinin, çeteleri saldırıya kaldırmak için yaptığı konuşma sırasında, göklerde korkunç bir ses duyduk, yukarda. Biraz sonra kocaman bir kuş üzerimize doğru geldi. Toplananların hepsi dağılmışlardı. Biz 7-8 çocuk ortada kaldık. Bu bir Fransız uçağı imiş. İlk defa görmüştük uçağı. Bir süre üzerimizde dolaştı. Fakat ateş açmadı. Pilot insanmış, ateş edebilirdi. İnönü savaşlarını, Sakarya'nın, Dumlupınar'ın getirdiği yaşam umutları ve sevinçlerini, Urfa meydanlarında halka söylevlerle anlatan bir çocuktum.

"Bunları yaşamış olan bir insan saldırının ne demek olduğunu çok iyi bilir. Bu bakımdan ben saldırıya, her türlü saldırıya karşıyım. Ve Atatürk'ün dediği gibi ben insanlara düşman olanlara düşmanım. Saldırıların hiç bir zaman, hiç bir şekilde yanında değilim.

"Türk ulusu emperyalizmin saldırılarını önlemiş ve o dönemi kapamıştır. Bu nedenle hangi görünüm altında olursa olsun, saldırıyı hoş görmem mümkün değil.

"Bunları bilen bir kişi olarak söyleyeceğim; Rusların Afganistan'a bu saldırısı kabul edilemez."

Alacakaptan...

(Baştarafı 1. sayfada)
na muhalefet partisi olarak bu konuda girişimin CHP'den gelmesi gerektiğini söylediği öğrenildi.

Alacakaptan seçimlerden önce de CHP Genel Yönetim Kurulunda aynı öneriyi açıklamış ve bu konuda girişimde bulunulmasını istemişti.

Alacakaptan'ın savunduğu bu görüşün CHP Genel Yönetim Kurulunda da benimsendiği ve Genel Başkan Ecevit'in geçen perşembe günü Millet Meclisinde AP'ye diyalog önerisini bu gelişme üzerine yaptığı öğrenildi.

Sovyet...

(Baştarafı 1. sayfada)
üretimdeki gerilemelerin önünü alamamak durumuyla karşı karşıya. Nitekim son 15 yılda Sovyetler Birliği,Batıdan 15 milyar dolarlık tahıl ithal etti.

Sovyetlerin bu yıl da 30 milyon ton tahıl ithal etmesi bekleniyor. 1979 yılında ekonomik büyüme ancak yüzde 2 oldu. Bu, Sovyet ekonomisinin 1930'dan bu yana gerçekleştirebildiği en düşük büyüme oranı. Öte yandan, Sovyetler'in esas döviz kaynağı olan petrol üretiminde de 1980 için hedefler düşürüldü. Moskova'nın miktarını düzenli olarak artırdığı tek kalem askeri harcamalardır.

Sovyet yöneticileri, güçlüklerin üstesinden gelebilmek için Batı kredisiyle Batı teknolojisi ithal etmek istiyor. Afgan işgaliyle gözleri açılmaya başlayan Batılılar, tahıl ve teknoloji ihraç etmemek kararını almayı başarırlarsa, 1980'lerde Moskova yönetimi oldukça güç günler geçirecek.

Uyarı mektubu...

(Baştarafı 1. Sayfada)
destekleyen iç kaynakların şekillenmesine, himayesine; polis, öğretmen ve birçok kuruluşların birbirine düşman kamplara ayrılmasına neden olmaktadır.

"Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin siyasi, ekonomik ve sosyal sorunlarına bir çözüm getirmeyen, anarşi ve bölücülüğün ülke bütünlüğünü tehdit eden boyutlara varmasını önleyemeyen,bölücü ve yıkıcı gruplara tavizler veren ve kısır siyasi çekişmeler nedeniyle uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir.

"Bölgemizdeki gelişmeler, Ortadoğu'da her an sıcak bir çatışmaya dönüşebilecek durumdadır. İçte anarşist ve bölücüler yurt sathında genel bir ayaklanmanın provalarını yapmaktadırlar. Ülkede birlik ve beraberliğin, vatandaşın can ve mal güvenliğinin süratle sağlanabilmesi için gerekli kısa ve uzun vadeli tedbirlerin yüce meclislerimizde en kısa zamanda kararlaştırılması bugünkü ortam içinde hayati bir önem taşımaktadır.

"Diğer yandan meclislerin açılışından bir buçuk ay sonra komisyonların ancak teşkil edilebilmesi ve ülkenin acilen çözüm bekleyen konularının müzakere için bugüne kadar müşterek bir gündemin saptanamaması üzüntü ile izlenmektedir. Atatürk milliyetçiliğinden alınan ilham ve hızla vatandaşlarımızı kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün halinde milli şuur ve ülküler etrafında toplamanın iç barış ve huzurun sağlanmasında temel unsur olduğu apaçık bir gerçektir. Ülkenin,içinde bulunduğu bu durumdan bir an evvel kurtulması hükümetler kadar diğer siyasi partilerimizin de görevleri arasındadır. Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasasıyla kendisine verilen görev ve sorumluluğunun idraki içinde ülkemizin bugünkü hayati sorunları karşısında siyasi partilerimizin bir an önce milli menfaatlerimizi ön plana alarak Anayasamızın ilkeleri doğrultusunda ve Atatürkçü bir görüşle biraraya gelerek anarşi, terör ve bölücülük gibi devleti çökertmeye yönelik her türlü hareketlere karşı bütün önlemleri müştereken almalarını ve diğer Anayasal kuruluşların da bu yönde yardımcı olmalarını ısrarla istemektedir."

Kenan Evren (Genelkurmay Başkanı)

Nurettin Ersin (Kara Kuvvetleri Komutanı)

Tahsin Şahinkaya (Hava Kuvvetleri Komutanı)

Bülent Ulusu (Deniz Kuvvetleri Komutanı)

Sedat Celasun (Jandarma Genel Komutanı)

Minibüs...

(Baştarafı 1. sayfada)
mayan 31 DY 586 plakalı minibüsle çarpıştı. Çarpışma anında her iki otomobilde de yangın çıktı. İlgililer, minibüste 7 ve otomobilde 2 kişinin olduğunu, 9'unun da yanarak can verdiklerini bildirdiler. Kimlik saptama çalışmaları sürüyor.

İlgililer, kazada ölenlerden Birsen Turan ve Veysel Turan adlı kişilerin kimliklerinin belirlenebildiğini, yabancı plakalı otomobilde bulunan 2 kişi ile minibüste bulunan 5 kişinin tanınmayacak şekilde yandıkları için kimliklerinin saptanamadığını, kazada yanarak ağır yaralanan Çetin Burak, Durdu Mehmet, Salih, Fuat Karaoğlan, Nazif Dinler ve Hasan Tansel adlı yolcuların hastanelerde tedavi altına alındıklarını söylediler. Kaza ile ilgili kovuşturma sürdürülüyor.

Çimsa...

(Baştarafı 4. sayfada)
1978 ağustosunda Adana'da eski Çitos-İş delegeleriyle DİSK'e katılmak amacıyla bir toplantı yapıldı. Erdem Özdemir, Keramik-İş Bölge Başkanlığına, ben ve Mehmet Pahalı da Keramik-İş Merkez Yönetim Kurulu üyeliklerine seçildik.

Fabrikaya döndüğümüzde çıkışlar devam ediyordu. Keramik-İş Başkanı Mustafa Aktolgalı ve Yürütme Kurulu durumundan memnundu.

MHP'LİLERLE İTTİFAK:

İşyerinde istifa eden temsilci ve yöneticilerin yerine MHP'li ve MİSK üyesi işçiler atanıyordu. Ben arkadaşlara, MİSK'li elebaşıları aramıza sokmayalım, onlara güven olmaz" dedim. Buna karşılık Keramik-İş yöneticileri bana, "Biz onlara kendi taraftarlarımızdan, hatta senden daha fazla güveniyoruz" dediler. Daha sonra da MHP'li Mustafa Bayat Denetim Kurulu Başkanlığına, Rahim Özcan Şube Yönetim Kurulu üyeliğine, Mustafa Elvan ve Mahmut Şimşek işyeri temsilciliğine getirildi. Bu kişiler bugün ellerinde Keramik-İş rozeti, MİSK'li olduklarını haykırmaktadırlar.

O ana kadar DİSK'e bağlı Keramik-İş'in işçi sınıfı mücadelesi veren bir sendika olduğunu düşünüyordum ve öyle biliyordum. O anda beynimden vurulmuşa döndüm. Ve kendi kendime "İşte revizyonizm budur" dedim. Ağustos ayında Şube Başkanı Cevdet Sözütek'e, artık bu sendikada yöneticilik yapamıyacağımı ve üyelikten de ayrılacağımı bildirdim. Bunun üzerine kendileri beni alelacele ihraç ettiler.

Bundan böyle vereceğim devrimci mücadele Çimse-İş Sendikası çatısı altında ve Türkiye İşçi Köylü Partisi saflarında olacaktır.

5 bin öğrencili KTÜ'de kaloriferler yanmıyor

TRABZON(ÖZEL) KARADENİZ Teknik Üniversitesinde yakıt yokluğu nedeni ile, kaloriferlerin yanmadığı öğrenildi.

Eğitim binalarında, yurtlarda ve yönetim binalarında ayrıca kampüste yaklaşık 5 bin kişinin ısınma gereksiniminin karşılanmadığı Karadeniz Teknik Üniversitesinde rektörlük sorununun en kısa bir zamanda çözülmesi gerektiği belirtildi.

Rektörlükten yapılan açıklamada, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından valiliklere gönderilen fuel-oil dağıtımında kurumların öncelikli kuruluşlar sıralaması içinde yer almamış olması nedeniyle, bu aksaklığın devam edeceği kanısı doğduğu belirtildi ve eğitimin aksamaması için yetkililerin ivedilikle önlem almaları gerektiği bildirildi.

KAYIP — İ.Ü. Eczacılık Fakültesinden aldığım pasomu, şebekemi kaybettim. Geçersizdir.
Alaattin ŞİMŞEK

KAYIP — 14148770 Nolu Emekli Sandığı cüzdanımı ve çeklerimi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisi geçersizdir.
Fatma GÜZİDE KARS

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

99340-6:36

Bir komandonun karakoldaki ifadesi:

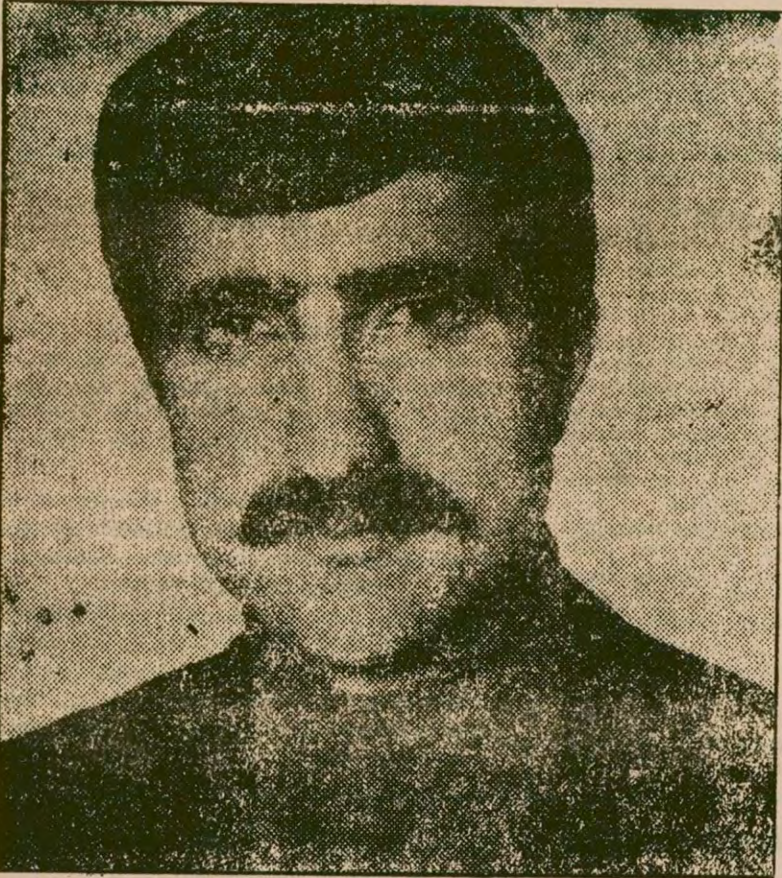

Bingöl'de komandolara silah saılayan ve onlara yol gösteren MHP eski il başkanı ve yeni Belediye Başkanı Hilmi Elçi MHP Genel Başkanı Türkeş ile birlikte.

MHP İl Başkanı

Hilmi Elçi silah temin ediyor ve eylemlere yol gösteriyor

● Bingöl'ün eski ve yeni Belediye Başkanları belediyenin olanaklarını komandolara açmışlardı

Bingöl'de Belediye Başkanlığı yaptığı süre içinde Belediye binasını komandoların karargahı halinde getiren Hikmet Tekin.

Hilmi Elçi kimdir?

BİNGÖL MHP İl Başkanı Hilmi Elçi, Bingöl'ün MHP'li Belediye Başkanı Hikmet Tekin'ir. öldürülmesinden sonra 21 Ekim 1979 tarihinde yapılan seçimlerle Belediye Başkanlığına geldi.

Eskiden öğretmenlik yapıyordu. Önceleri MSP'li olduğu için çevresindekiler genellikle MSP'li, dindar ve demokrat kişilerdi. Hikmet Tekin'in Belediye Başkanı olmasından önceki dönem yine belediye başkan adayı olmuştu. Ancak kazanamamıştı. Daha sonra oto alım ve satımı ile uğraşmaya başladı. Bu işi sırasında yaklaşık 10 milyon lira borçlandı. Kapora karşılığı aldığı paraları yedi. Alacaklıları Elçi'nin iflas edeceği söylentilerini duyunca paralarını almak için Elçi'yi sıkıştırdılar. Hilmi Elçi alacaklılarına gözdağı vermek için silahla etrafı taradı. Kendini herşeyi yapabilir bir kişi olarak tanıtmak istiyor, du.

Hilmi Elçi'nin sıkışık durumda olduğunu gören MHP'liler, durumun uygun olduğuna kadar vererek ona yanaştılar ve ilişki kurdular. Bingöl'de dolaşan yaygın bir söylentiye göre, MHP'liler Elçi'ye 3 milyon lira ödeyerek durumunu düzeltmesini sağladılar ve Elçi MHP'li oldu.

22 Ekim 1978 günü Belediye binasında yapılan bir kongre ile Hilmi Elçi MHP İl Başkanı oldu. Elçi, kongrede yaptığı şu konuşma ile dikkatleri üzerinde topladı:

"Ben burada bir tek komünist kalıncaya kadar savaşmaya söz veriyorum."

Polislere gözdağı vermek için de "Burada bir tek milliyetçi karakola götürülürse, anam avradım olsun, götürenleri temizleyeceğim," dedi. Nitekim Elçi bu sözünde kısmen durdu.

Hilmi Elçi'nin İl Başkanlığı yaptığı dönemde bazı polisler MHP'nin bir militanı gibi çalışırken, MHP ile işbirliği yapmayan polislerin evleri Elçi'nin emri ile tarandı. Bir polis ise öldürüldü.

Hikmet Tekin'in geçtiğimiz yaz Apocular tarafından öldürülmesi ile Belediye Başkanlığı için MHP içinde en kuvvetli aday olarak ortaya çıktı.

CEZAYIR BAYSAL KIMDIR?

BİNGÖL olaylarında adı sık sık geçen Cezayir Baysal, Türkiye'nin başka illerinde de çok sayıda olaya karıştı. Bu olaylardan birisi de Erzurum Atatürk Üniversitesinde Doçent Orhan Yavuz'un öldürülmesi idi. Cezo takma adı ile tanınan Cezayir Baysal, Erzurum'da bulunduğu sırada MHP Doğu Müfettişi Muammer Cıngıllı ve Şenay Öztürk ile çok samimi idi. Bu üçlü, Orhan Yavuz'un öldürülmesi olayına katıldı. Olaydan sonra Cıngıllı ve Öztürk adı hiç duyulmadı. Ancak Cezo yakalandı. Fakat cinayet önceden planlandığı için Cezo'nun serbest bırakılması sağlandı.

Cinayetin işlendiği gün bir başka komando düzmece bir trafik kazası geçirerek Cezayir Baysal adı ile hastanaye yatırıldı. Böylece olay günü Cezayir Baysal hastanede gözüküyordu. Nitekim Baysal bir süre sonra bu nedenle tahliye edildi. Fakat bir süre sonra gerçek ortaya çıktı ve Baysal'ın gıyaben tutuklanmasına karar verildi.

Cezayir Baysal olayında uygulanan bu yönteme Kontrgerilla taktikleri içinde "Mazeret hikayesi" adının verildiği bilinmektedir.

● Sıkıyönetimden kaçan komandoya Belediye Başkanı Hikmet Tekin para verdi ve bir tavsiye mektubu yazarak İstanbul MİSK merkezine gönderdi

Adı: Fevzi
Soyadı: BERDİBEK
Doğum yeri: Bingöl ili, Aşağıakpınar köyü
Doğum tarihi: 1957
Baba adı: Enver
İşi: Bingöl Lisesinden ayrılma. Boşta gezer.

Yukarıda kimliği yazılı Fevzi Berdibek, İstanbul'da yakalandıktan sonra 25 Şubat 1979 tarihinde poliste verdiği ifadesinde şunları anlatıyordu:

"Ben, Bingöl Lisesinde okudum. Okul sıralarında birçok olaylara karıştım. Okulda iken ülkücü olarak kavga olaylarına girdim. Bingöl ilinde Sıkıyönetim ilanından sonra birçok olaylara karıştığım için ayrıldım. Ayrılmadan önce benim olaylarla ilgili ifadem karakola çağrılarak alındı. Zannediyorum ki, delil bulamadıklarından beni bırakmışlardı.

BELEDİYE BAŞKANINDAN PARA VE TAVSİYE MEKTUBU

"Ben Bingöl ili Belediye Başkanı Hikmet Tekin'den para ve İstanbul ilinde bulunan MİSK Bölge Müfettişi Yılmaz Buğak'a yazılmış bir yazı alarak İstanbul'a geldim. Yazının mahiyetini bilmiyorum ama, Belediye Başkanınca 'Bu arkadaşa sahip çıkın' denildiğini duydum. İstanbul'da yukarıda adını verdiğim şahsı gördüm. Hatta burada genç, gözlüklü bir şahıs benden fotoğraf istedi. Ben verdim. Bu şekilde kimliğimi onlardan aldım. Ben muhtelif yerlerde kalıyordum. Bir ara Kahramanmaraş Öğrenci Yurdunda da kaldım. Daha sonra Fındıkzade'de Emek Kıraathanesinde bulunduğum bir sırada polisler beni yakaladı. Bana sorulan Bingöl ile ilgili karıştığım olaylar ve bildiklerim şunlardır:

SİLAH SAĞLAYAN VE EYLEMLERE YÖN GÖSTEREN: HİLMİ ELÇİ

"Öncelikle Bingöl'de çıkan olayların tertipçisi, olayları planlayan Burhan Buyruk, Belediye Başkan vekili Ali Bayram, Sıddık Gündüz. Kışkırtıcı olanlar: Zeki Buyruk, Cezayir Baysal. Silah temin eden ise ve hatta şurada eylem yapılacak diyen ve yol gösteren kişi Hilmi Elçi'dir.

HİKMET TEKİN'İN YARALANMASI ÜZERİNE GELİŞEN OLAYLAR

"26 Ekim 1978 tarihinde, hatırladığım kadarı ile, Belediye Başkanının vurulduğu gün olacak. Gündüz biz Belediyede oturduk. Akşam Cezayir Baysal'ın evindeydik. Mahalleye Reisin vurulduğu haberi geldi. Biz de Cezayir ile hastaneye gittik. Burada kalabalıklar toplanıyordu. Koştuk. Orada bağırışmalar vardı. Nihat Elçi'nin, Osman Timur'un bağırdıklarını, "Komiser Barbaros, neredesin? Katil sensin' dediklerini duydum.

"NİHAT ELÇİ'NİN ELİNDE TOMSON VARDI"

"Yalnız Nihat Elçi'nin elinde Tomson silahı vardı. Orada gordugum kadarı ile silahlar atıldı. Burhan Buyruk, Cezayir Baysal topluluğu yönetir biçimde yol gösteriyordu. Çoğunlukla sağcı olan gençlerin içinde Nihat Elçi, Arjantin namı ile tanınan Raim Kızıl, Zeki Buyruk, Mehmet Çetkin, Rıfat Alkış, Mehmet Caf, Selim Vural ve Yadin isimli şahısları gördüm.

TAHRİBAT

"Biz akşamleyin Cezaevi caddesinde bu grupla beraber, Mehmet Veli Yurtsever, Avukat Cemal Yavuz, Şakir Elçi, Gülabi Karasungur ve ismini hatırlayamadığım kişilerin ev ve dükkanlarının camlarını kırıp içerisini ateşe vermek istedik. Ben bu grubun içerisinde iken bizim aşiretin yaşlılarından Hacıbey Bozova ve birkaçı beni eve götürdüler. Ancak bu arada Burhan Buyruk, Nihat Elçi, Mehmet Çetkin ve Arjantin (Raim Kızıl) Hazar Turizm yazıhanelerine doğru gidiyorlardı. Ellerinde silahları da vardı. O sırada aşağıdan silah sesleri duydum. O gece öldürülen Ahmet Duran isimli şahsı ancak onlar vurabilirlerdi. Hatta ben bu şahsın öldüğünü evde eniştemden duydum."

Yarın: «Bu gece iş var»

Kontrgerillanın kırmızı bölgesi Bingöl

KONTRGERİLLANIN Kırmızı Bölgesi Bingöl'de son iki yılda birçok cinayetler işlendi ve kitle katliamına yönelik eylemler gerçekleştirildi. Bingöl'deki gelişmesini bazı aşiretlere dayanarak yürüten MHP, bu ilimizde Belediye Başkanlığı gibi önemli bir makamı ele geçirdikten sonra pek çok olayı Belediyenin olanaklarını kullanarak hazırladı. bu sayede soruşturmalardan kurtuldu.

Aşağıda Bingöl'deki olaylara katılmış Fevzi Berdibek adlı komandonun yakalandığı sırada karakolda verdiği ifadeyi sunuyoruz. Bu ifade eski Belediye Başkanı Hikmet Tekin ile olayların geçtiği tarihte MHP İl Başkanı olan ve şimdi Belediye Başkanı olan Hilmi Elçi'nin, olayların yönlendiricisi olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

1979 YILININ İLK DOKUZ AYINDA BELİRLENEN RAKAMLARA GÖRE 35 BİN 203 OLAN İLÇE NÜFUSU, 19 BİN 924'E DÜŞTÜ GÖÇ NEDENLERİNİN BAŞINDA GEÇİM SIKINTISI VE DEVLET İLGİSİZLİĞİ GELİYOR

Pülümür'ün yarısı göç etti

PÜLÜMÜR'ÜN 15 KÖYÜNDE DURUM

Göçlerle ilgili 15 köyde yaptığımız araştırma sonucu yaptığımız rakamsal belirlemelere göre köylerdeki göç oranları ortalama olarak şöyledir: Şemada 1979 yılı başından kasım ayına kadarki durum gösterilmektedir:

KÖY ADI	Köyün Nüfusu (Hane olarak)	Göç Eden	Şu anda Köyde kalan hane olarak)
1-Şampaşakaraderbent	77	43	34
2-Kabayel	250	100	150
3-Şampaşa	20	10	10
4-Boğalı	25	17	8
5-Oğullar	35	20	15
6-Dereboyu	80	26	54
7-Çakırkaya	40	0	40
8-Sağlamtaş	150	95	55
9-Aydınlar	15	9	6
10-Hasangazi	60	20	40
11-Sarıbudak	70	10	60
12-Karagöl	70	64	6
13-Pergini	60	30	30
14 Hacullu	30	10	20
15-Nohutlu	15	11	4

Bu çizelgede Kasım 1979 tarihine kadar meydana gelen göçleri göstermektedir.

HASAN YILDIZ (TUNCELİ)

Tunceli'nin en gelişmiş ilçesi olan Pülümür'de son yıllarda hızlı bir göç başladı. 1979 yılının ilk dokuz ayında belirlenen rakamlara göre 35 bin 203 olan ilçe nüfusu göçler yüzünden 19 bin 924'e düştü.

Son birkaç yıl içinde göç eden 15 bin 279 Pülümürlü'nün işsizlik ve devlet ilgisizliği karşısında göç etmek zorunda kaldığı belirlendi. Diğer illere özellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlere göç eden Pülümürlülerin gittikleri yerlerde de perişan oldukları öğreniliyor. Bu tür haberlerin gelmesine rağmen yörede göç duracağa benzemiyor.

Pülümürlüler göç olayını şöyle açıklıyorlar:

"DEVLETİN ADINI RADYOLARDAN DUYARIZ"

"Ben Şampaşakaraderbent köyündenim. Köyümüzden şu ana kadar 34 hane göç etti. 13 mezramız var ama hiç birine yol gitmiyor. Okulumuz yok, sadece 1967 yılında deprem olduğu için bir baraka yapmışlardı, o da tahta, çürüyüp gidiyor. Birkaç kere öğretmen geldi, şimdi kimse gelmiyor. Nasıl gelsin, gelip dayanabilir mi?

"Köyümüzün her iki tarafında da çaylar akıyor. İlkbahar oldu mu sular coşar, bizim de kış boyunca çevreyle kesilen bağlantımız azmış gibi, bir de ilkbaharda köye kapanır kalırız. Köprü yok, sudan nasıl geçeceksin? Eski bir yol vardı, şimdi onu da kimse yapmıyor. Geçenlerde kazma küreği elimize alıp 7 kilometresini yaptık. Sağlık ocağı, su, onları da artık sorma" Şampaşakaraderbent köyünden Ahmet Dikme'ye bu sorunlarının çözülmesi için ne gibi girişimlerde bulunduklarını soruyoruz, "Devletin adını sadece radyolardan duyarız, yıllardır o daireden bu daireye derken kapı kapı dolaştık, birşey bulamadık" cevabını alıyoruz.

AYAKKABI BAYRAMDAN BAYRAMA GİYİLİR:

Göçler sonunda sekiz hanenin kaldığı Boğalı köyünde bir köylü "Kışın burda çok kar yağar beş metre yüksekliğinde olan binalarımızın etrafı karlarla dolar. Çoğu kez kapılarımızdan dışarı çıkmak için karın altından tünel kazıp gidip gelmişiz. Burdan üçyüz metre uzaklıktaki bir mesafeye kışın karda 45 dakikada ancak kavuşabilmişiz" diyerek, konuşmasına şöyle devam ediyor: "Ayakkabı bayramdan bayrama giyeriz. Yolumuz yok, kazaya yaya gider geliriz. Bu yollarda ayakkabı dayanmaz ayakkabımızı torbamıza doldurup Kırmızı Köprüye gider orda giyeriz, gelirken yine çıkarıp torbamıza doldurup geliriz."

Bu köyde bir ayakkabı bir mücevher değerindedir.

AĞA BASKISI DA VAR

Bu yörelerde birçok köy de ağa baskısından dolayı göç etmek zorunda kalmış. Bu yüzden Karagöl köyünde şimdi sadece altı hane kalmıştır. 70 hanenin üzerinde olan köyün bugün tüm mezraları boşalmış durumda. Yıllarca o köyde kalan ve yaşayan insanları ağalar bir çırpıda köyden kovabilmiştir. Köylüyü bu köyden süren ağalardan bir tanesi de geçtiğimiz senato seçimlerinde CHP'den Erzincan ilinde adaylığını koyan ve ön seçimlerde liste başına gelip seçimlerde kaybeden Avni Aksu idi.

Göç eden köylüler bugün başka yerlerde yine başkalarının yarıcılığını yapıyorlar. Pülümür Adliyesinde ise yıllardır sonuçlandırılmayan toprak davaları tozlu dosyalarda duruyor. Bir köylü mahkemelerdeki toprak davalarını anlatırken şunları söylüyor: "Bizim köy Çarekan ağalarıyla 1960'larda mahkemeye girdi. O zamanın parasıyla seksen bin liraya şimdi Tunceli Milletvekili olan Hüseyin Erkanlı'yı avukat olarak tuttuk. O bile ağaların baskısına dayanamadı bizim seksen bin liramızı alarak Tunceli'ye kaçıp gitti. Bizim paramızı o öyle boşu boşuna yedi gitti dava da hâlâ öyle duruyor."

DİĞER NEDENLER

Son yıllarda başlayan göçün nedenleri arasında ilkel (doğal) tarımın artık günün ihtiyaçlarına cevap vermemesi, Almanya kapılarına düşüp çoluk çocuğunu başka yerlere götüren, çocuklarını okutmak yüzünden göç edenler de vardır. Göçün esas nedenleri halkın deyimiyle devletin buralara karşı takındığı üvey evlat muamelesidir. Pülümür Kaymakam vekiliyle yaptığımız bir sohbette geçen bir yıl boyunca Tunceli'nin 400'ün üzerinde olan köylerinde sadece yirmi civarındaki köye elektrik verilirken Elazığ ilinin aynı yıl ve aynı süre içinde tam 125 köyüne elektrik verildiğini söyleyerek bölgeler arasındaki dengesiz gelişmelerden şikayet ediyordu.

Aydın olmak, dünyayı tanımak, olayları izlemek isteyen Pülümürlü, ki bu Tunceli'nin bir özelliğidir, çocuğunu okutmak için büyük şehirlere gidiyor. Fotoğrafta kilometreler katederek ilkokula gidip gelen çocuklar görülüyor.

Ne güzel bir manzara. Şüphesız Tunceli'ye turist olarak gelenler hayran kalacaklardır. Ama ya buralarda, doktorsuz, okulsuz, yaşamak, bir ömür boyu yaşamak konusunda ne düşünülür?

Bölgede başlıca geçim kaynağı hayvancılıktır. Ama bu konuda da devletten herhangi bir yardım görmediklerini belirten Pülümürlüler "Biz göçe zorlanıyoruz" diyorlar.